

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDELYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYESÜLET SZAKLAPJA

64. ÉVFOLYAM

2. SZÁM

1949 FEBRUÁR

Lapunk főbb tartalma:

Emlékezetek rá... Sztálin Üdvözöljük a kongresszus résztevőit: Benedei	29
Márton — — — —	29
Harasztoson: Tóth István	30
A méz minősége: Nekra- szov — — — —	31
Alánys család is nevel anyát: Vargha Sándor	33
A méhek életéből: Tóth Béla — — — —	34
A viaszolvasztásról: Sala József — — — —	35
A kiválasztás és a törzs- könyv: Szöcs Sándor —	37
Kezdők rovata: A dolgozó földműves olcsó kap- tára: Román Viktor —	39
Keretkérdés-kaptárkérdés: Katsó Sámuel — — —	43
Tanulságos esetek a sze- lid és mérges méhekről: Sikó Gergely — — —	45
Többtermelés — jobb mi- nőség — y-c. — — —	48
Okuljunk a mások kárán: Bereczky Lajos — — —	49
A gondatlanságról és más egyebekről: Kozma Mik- lós — — — —	51
Vádorlás a Gyergyói ha- vasra: Szabó József —	52
Legyünk öntudatosak! Ba- czoni Ernő — — — —	53
Méhek betegségei: Krej- csi Ferenc — — — —	54
Felhívás — — — —	55
Februári tennivaló — — —	56
Egyesületi élet: A méhé- szeti kongresszus mun- katerve — — — —	57
Szervezeti élet — — — —	59
Különlék — — — —	III

A fűz.

A fűzfafélék (Salicaceae) legtöbbje korán, március-április hónap elején virágoznak. Kétlaki növények. Külön van a him (fiú) fűzfa és külön a női ivarú. Méheink a him fűzfa barkáiról korai virágport és kevés nektárt, míg a női egyedek termős barkáiról csak nektárt gyűjtenek. A méhész arra törekedjék, hogy minlaktöbből elegendő legyen. Különösen fontos a him, virágporos fűzfa mert a legtöbb fajtája korán ad virágport. Már 1-2 fa is sokat lendíthet méhészetünkön.

A fűz nagy tömegben, berek, erdő közelségében s ha jó idő járja, bőven mézelhet. Nagyobb fűzesre — folyók árvédett partjaira — vándorolni is érdemes.

Dr. SZÖVERDI FERENC

ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYESÜLET

a kolozsvári törvényszéken 3456—1924. sz. alatt bejegyzett jogiszemélyiség.

Kolozsvár, Köztársaság-út 22. szám. Telefon: 22—04.

Póstacím: **CLUJ, STR. REPUBLICEI, 22.**

ELNÖK: Bende Béla a Nagy Nemzetgyűlés képviselője, unit. lelkész. **ALELNÖKÖK:** Farkas Árpád egyetemi tanár, Neciu Demeter szövetkezeti munkás, Sala József üzemi munkás, Vass Márton a Nagy Nemzetgyűlés képviselője, kisgazda. **FŐTITKAR:** dr. Szövérdi Ferenc gazdasági mérnök, **TITKAR:** Zilahy Sándor tisztviselő, **PÉNZTÁROS:** Szatmáry Ilona tisztviselő. **JOGTANÁCSOS:** dr. Ersényes Samu ügyvéd.

AZ EGYESÜLET TAGJA LEHET

minden természetes vagy jogi személy, aki érdeklődik a méhészet iránt és tevékeny munkát vállal a Román Népköztársaság méhészetének kiépítésében. Tagsági-díj egy évre 300 lej, mely összeget az alapszabály szerint minden év első negyedében előre kell kifizetni. Az egyesület tagjai, a 300 lejes évi tagdíj fejében tagsági illetményként kapják a

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

című minden hónap folyamán megjelenő tartalmú méhészeti szaklapot. Az évközlönyben belépőknek — míg a készlet tart — visszamenőlegesen is megküldjük lapunk folyó évi példányszámait.

A MÉHÉSZETI KÖZLÖNY SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGA:

Bende Béla, Farkas Árpád, Neciu Demeter, Román Viktor, Vass Márton és dr. Szövérdi Ferenc.

A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG FELKÉRI

az EME összes tagjait, hogy időszerű tanácsaik, tapasztalataikat mások okulására írják meg lapunknak. Mindössze az a kívánságunk, hogy a cikkek, tudósításnak legyen magva, közöljön tényeket és ha bírálatot tartalmaz legyen építőszándékú. Lapzárta minden hónap 10-én.

**EGYESÜLÉSSEN AZ ERŐ,
LEGYEN MINDEN MÉHÉSZ TAGJA AZ E. M. E.-NEK!**

Emlékezzetek rá,

*szeressétek, tanulmányozzátok
Ijicsot, tanítómestereinken,
vezérünket.*

*Harcoljátok és győzzétek le
az ellenséget, a belsőt és a
külsőt — mint Ijics.*

*Építsétek az új életet, az
élet új formáit, az új kultúrát
— mint Ijics.*

*Sofiasé tegadjátok meg a
munka apraját, mert apróból
lesz a nagy — ez Ijics egyik
legfontosabb fagyatéka.*

J. V. Sztálin

Üdvözöljük a kongresszus résztvevőit!

Ismét elmúlt egy év. Az idő óriás kereke, mely csalhatatlan pontossággal jelzi a hetek bónapok és évek múlását, újra fordult egyet. Mi pedig gazdagabbak lettünk egy évnek tapasztalataival. Most, hogy átléptünk az új esztendő küszöbén, megállunk egy pillanatra és visszatekintünk a múltba.

Sok örömben és sok csalódásban volt részük a méhészeknek az elmúlt évben is. Gyönyörűen és sokat ígérve indult a tavasz. Majd a mindent leperzselő fagy egyszerre tette főnkre legszebb reményeinket. Teljes lehangoltságunkból csak 10–14 nap múlva térünk magunkhoz, amikor a növények újra nyitni kezdtek és ha nem is olyan késősen, de ismét jelentkezett a nektár s megindult újból a teljesen félbeszakadt flasztás. Újabb reménységár öntölte el a csüggedt szíveket. Méhész és méh újabb munkára lendült s bár az időjárás a sok esőzés miatt ezután sem volt kedvező, a kitartó munka mégis meghozta gyümölcsét. Méheink kitélelését biztosíthattuk s itt-ott a hűdönölké is került valami.

Hűlt a hó s miáltal kaptáraink között vizsgálódva járunk, gondolataink a múltból a jövő felé fordulnak. Azt szeretnők látni, hogy milyen lesz a tavasz, a nyár s milyen lesz az eredménye majd annak a munkának, melynek elvégzésére annyi bizalommal készülünk.

Hűlt a hó s egyik kaptártól a másikhoz lépve hallgatom kedvenceim halk zümmögését. Újra és újra öröm tölt el, amint egyik családtól a másik-

hoz megyek. Ismert zugasuk jelzi, hogy a családban minden rendben van. Kint tél van, de bent, a kaptár belsejében ezer és ezer munkástestvér egy akarattal, egymásba fonodva pihen több hónapon át, míg jön a kikelet, mely számukra ismét virágot, munkát és életet jelent. Mintha tudnák, éreznék, hogy minden fölösleges mozdulat káros és veszélyt rejt magában. Nap-nap után mozdulatlan a teletől csonó és így várja a zord tél elmúlását. Ha jó a kikelet és virágszönyeg takar be erdőt, mezőt, nincs többé hatalom, mely a kaptárban tarthatná őket.

Miközben megfigyelő munkám csendesen végzem s tünődöm a jövő felett, lelkem mélyén egy gondolat érlelődik meg: „Milyen szép lenne, ha mi méhészek is — mint a méhek — mindnyájan egy táborba, tömörülve, egymást testvéreként segítve élénk emberi életünk“.

Méhésztestvéreim! Népköztársaságunk egyéves gazdasági terve új távlatokat nyit meg méhészetünk fejlesztésére is. Hazánk a Román Munkáspárt irányításával a szocializmus útjára lépett. Fel tehát! Vessük minden erőnket latba és fogadjuk meg, hogy ez évben még nagyobb szeretettel, még több odaadással és az újabb kutatások alapján még fokozottabb figyelemmel kezeljük méhesaladjainkat, hogy a többtermeléssel mi is hozzájárulhassunk a célkitűzések megvalósításához.

Ennek a jegyében üdvözlöm az EME nagy méhészeti kongresszusának résztvevőit és kívánom, hogy a kitűzött cél érdekében minél jobb munkát végezzenek.

Homoródalmás.

BENCZEDI MARTON.

Harasztoson

Az EME január hó 16-tól 23-ig Harasztoson (Torda-aranyos megyében) jól sikerült méhészeti tanfolyamot rendezett. A résztvevő érdeklődők Tóth István EME ig.-vál. tag, tanfolyami előadótól alapos kiképzésben részesültek s remélhető, hogy a nagyszámú káros és kicsinynek bizonyult országos kaptárban méhészkedők a mai korszerű kaptárra térnek át. — Szerk.

A harasztosi határ kitünően alkalmas a méhészetre. A falu egy medencében fekszik és körös-körül hegyek őrzik a széltől. A kertek telve gyümölcsfával és szőlővel. Sok az akác is, a kerítések tövében pedig legtöbb helyen liceuna (ördög cérna) — sem fű sem fa — nő. Tudjuk, hogy a liceum egész nyáron át virágzik, így a hordástalan időben is jut annyi a méheknek, amennyi a fiasításhoz kell. A felsoroltakon kívül nagyon elterjedt a baltacim is, de találunk mézelő növényt a legelőkön és kaszálókon. Tehát joggal nevezhetjük Harasztost a méhészet kis kánaánjának.

A méhészeti szaktudás azonban hiányzott, de az EME tanfolyamon 41 új mé-

hész szépen megtanulta és reméljük, hogy Harasztos is elindul a haladás felé. Gyümölcsöztetük tudásukat a népi demokráciánk érdekébe és nemcsak a házi méz szükségletüket termelik meg, hanem bőven juttatnak majd felesleget is a városi dolgozóknak is.

Mindezt csak úgy valósíthatják meg, ha a jó tanácsot követik és lassan áttérnek a nagykeretes kaptárra. A rakodó rendszerű erdélyi nagykaptárnak két hive is van a faluban: Széll Ferenc, a MNSz helyi szervezetének elnöke és Nagy Árpád kántor. Reméljük, hogy az idén már sok követőjük akad, mert a tanfolyamon Várady Béla ig.-vál. tag bemutatta a gépen leszábott kaptáranyag összeállítását és nagy érdeklődéssel hallgatták.

A tanfolyam megszervezéséért nagy érdem és köszönet illeti meg Széll Ferencet, a MNSz helyi szervezetének elnökét, Szász Domokost és Király Ferencet, továbbá a tagok buzdításáért, Nagy Árpád kántort, valamint Muradin Lukács igazgató-tanárt.

Kolozsvár.

Tóth István,
ig. v. tag.

A méz minősége

V. J. Nekraszov cikke a „Peselovodsztevo“ 1948. évi 6. számából.

A méz egyik legbecesebb tápszerünk, mert erősíti és felrüsszíti az emberi szervezetet. A mézben levő gyümölcs- és szőlőcukor az emésztés menetét is megkönnyíti. Ezek a cukrok mondhatni emésztés nélkül szívódnak fel a szervezetben és e sajátságuk miatt pótolhatatlan tápszerkegyorbeteg, de különösen gyermekek számára. Gyógyhatása azonban csak a teljesértékű, kitűnő minőségű méznek van.

A SZOVJET MÉZ VÁLTOZATAI

A Szovjetunió változatos és gazdag mézhozamú flórája jól biztosítja a kitűnő minőségű méz gyűjtését. A távolkelet különböző fajtájú hárserdeiből gyűjtött méz, mint amilyen az „Amur“ vidéki, vagy *mandzsuri* aprókristályú, különleges édességű, világos, hófehér színű, kellemes illatú és aromájú méz könnyen megkülönböztethető más vidék hársmézeitől, s mint a földkerekség legízletesebb méze, világhírré tett szert. A külföldi piacokon a felséges zamatú *ufai* hársméz régóta keresett cikk. A szorgalmas *baskir* és *tatar* méhészek dícséretére azt is meg kell említenünk, hogy seholy Szovjetunió egész területén nincs olyan megbízható és egyenletes minőségű méz, mint náluk.

A már eddig elért hatalmas eredmények ellenére sem ért minden méhész a méz szaksteru, helyes kezeléséhez. A pergetett méz minősége több méhésznel még elég alacsony fokon áll, főképpen ott, ahol a méhek füzikéről (*Chamaenaicon angustifolium*-ról) hordanak. Nézzük meg ezért, mi a tenni-való e téren!

Ha a méhész siet a pergetéssel és nem várja meg, hogy a mézeslépeket befedjék, tehát hogy a méz jól beérjék — s tisztán nyereségi vágyból jó áron akarja a mézét értékesíteni, — rövid raktározás után portékája megromlik, megsavanyodik.

Az átvevő bizottság nem foglalkozhatik a méz laboratóriumi vizsgálatával és a minőség javítására sincs ideje. Hiányát érzik a méhészek egy olyan népies ismertetésnek, amely a méz kezelésével foglalkozik.

SOKEZER ÉVES MÉZ

A jól kezelt méz nem romlik, hosszú időig eláll. Ezt bizonyítja az is, hogy az egyiptomi fáraók piramisában több mint négyezer esztendő mézzel telt korsókra bukkantak. Ennek a sok évezredek méznek éppen olyan volt az illata-zamata, mintha akkor frissen pergették volna.

Vajjon akkor mi az oka annak, hogy a méz egyeseknél megsavanyodik és étkezés céljaira alkalmatlanná válik?

A mézek a mézelő növények nektárját, — ami nem egyéb, mint híg cukoroldat, — mézgyomrukba összegyűjtik. A méh gyomrába került nektár a savas gyomredvvel vegyül és ott a répacukor nagyrésze szőlőcukorra (glucose-dextrose) és gyümölcscukorra (levulose) alakul át. Ezt az átalakított cukrot a méhek a kiépített sejtekbe ürítik, ahonnan a szárnyaik csapkodásával felesztett bőséges levegőmozgás által a felesleges vizet elpárologtatják és így a méz megsűsűsödik. Tehát, ha a vegyi átalakulás befejeződik és a kezdeti 60—90 %-os víztartalom 20%-ra csökken: a méz készen van, azaz megérett.

Az éretlen méz víztartalma 20%-nál magasabb és a répacukor átalakulása sem fejeződött be. Ha azonban a méz már megérett, a méhek a megtöltött sejteket a viasztermő mirigy váladékával, viasszal befedik, hogy így biztosítsák maguknak a téli eleséget.

A méz átalakulása (invertálása) még a pergetés után is folytatódik, de ha felesleges víztartalmától nem szabadult meg, híg marad és hamar romlik. Az érett méz fajsúlya 1.4, tehát másfélszer súlyosabb a víznél. Egy liter méz 1 kg és 40 deka.

TISZTASÁG A LEGFONTOSABB SZEMPONT

Az éretlen méz raktározása nagyon nehézkes. Az edény falain levő mikroorganizmusok rendszerint megfertőzik s így erjedésbe indul. A cukrot elő-zőr alkohollá, majd ecetsavvá alakítják át. A megromlott (megerjedt) méznek szaga és íze savanyú, teteje habos.

A méz romlási-erjedési folyamata hűvös időben lassú, nyugodt, meleg időben azonban rohamos. A forrásnak induló mézben nagymennyiségű szén-sav fejlődik s néha olyan erővel dolgozik, hogy kiveti a dugót, vagy szétveti a hordót is. (A Szovjetunióban elterjedt a méz tárolása, belül viasszal kikent fahordóban. Szerk.).

Ha az éretlen méz a leülepedés után kristályosodni kezd, a folyékonyan maradt méz a tetejére száll. Ez a méz azonban, ha ősszel, vagy tavasszal még nem is savanyodik meg, a meleg beálltával feltétlenül erjedésnek indul.

A méz raktározásánál **egyik legfontosabb szempont a feltétlen tisztaság.** A legkisebb kenyérmorzsza ólesztőgombája elegendő több mázsá méz megromlására.

A romlandó méz gyomorrontást okozhat. Éppen ezért, ha a savanyodás jelei mutatkoznak, főzzük fel, hogy tőpértékét el ne veszítse, igaz, hogy az aromáját tönkre megy, de ha kellő módon besűrítjük, megakadályozzuk a további erjedést.

A méz elég gyorsan ülepedik és sűrűsödik. Ha pergetéskor nem szűrjük át, a benne levő tisztátalanságokat csak úgy távolítjuk el, ha felmelegítjük és utólag átszűrjük. A felmelegítést a *Pesclovodstvo* utasítása szerint 60 C° fölé ne fokozzuk. Magasabb hőfokra való hevítéssel a méz elveszíti finom ízét, aromáját, tőpértékét és vitamintartalmát, megváltoztatja színét és cukortartalmából is veszít.

A MÉHEK ELŐRELÁTÓB- BAK, MINT MI

A hozzáértő szorgalmas méhészt azonban természetesen úton termel igazi jó mézet, mert a méhek előrelátóbbak,

mint az emberek. Az éretlen, magas víztartalmú mézet sohasem fedik be. Tehát alkalmazkodjunk a méhekhez és csak fedelezett mézslépet tegyünk a pergetőbe. Így biztosan jóminőségű kapunk. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azonban azt sem, hogy a méhek nem mindig fedik be az egész lép felületét. Ezért, ha azt látjuk, hogy fele, esetleg csak egyharmada fedett, a mézet éretlnek tekinthetjük.

Készen az órák 7-10 nap alatt megy végbe. Jó hordású időben az erős családok még ennél is rövidebb idő alatt hordják tele a kereteket. Ha az időt eelszerűen akarjuk kihasználni, jóminőségű mézrel kapunk akkor is, ha a még nyitva hagyott mézslépeket átesszük egy gyengébb családhoz további érlelés végett és a serényebb méheknek új műlépes vagy kiépített keretet helyezünk. Vagy pedig nem vesszük el a fedezetlen keretet, hanem új mézkamrát rakunk a fészek és a tele mézkamra közé. Ezt is hamarosan telehordják és időközben az előbbit is befedik. Ilyen munkatempó mellett a méhek megszakítás nélkül hordanak, dolgoznak és a méhészt jóminőségű és jól beérett mézet kap.

Elszerűen használjuk ki a rövid mézlelő időt. Minden kaptárt külön méz-térrel és sok műlépes kerettel kell ellátni. Ha a kaptárban nincsen elég mézlelő, igyekezzünk minél több műlépes keretet beszerezni.

Az éretlen mézet legelősebb, ha felmelegítjük és leülepedni hagyjuk. Majd összetöltjük egy gyűjtőedénybe. A könnyebb súlyú, tehát a magasabb víztartalmú, hígabb méz feljön az edény tetejére és leszediük az ugyan-olyan a tetejére feljövő viaszdarabokkal, méhballalékkal. Ha egy fél literrel együtt. A nehezebb súlyú, légszűrő anyagok (gombák, szöcskék stb.) leülepednek a bölön fenekére.

A gyűjtőedény szellőző kútfővel ellátott fedélű hűdön, mely párologással (szellőztetéssel) kell rendelkeznie. Két-három napi állás után elő-zőr ritkább, minél sűrűbb szűrőn a mézet átszűrjük egy előre elkészített tisztán edénybe. Ha a sűrűségmérő magas víztartalom-

ra mutat. tanácsos a mézet mielőbb elfogyasztani.

A kipergedett, éretl mézet nem szükséges ülepedésre félreállítani. A meleg, friss pergetésű méz könnyen tisztul, sűrű szitán törpént átszűrése után mindjárt tárolható is. Forró és száraz klíma alatt (Középszérsia és Kaukázus), ahol a méhek vízmentesebb nektárt gyűjtenek és a nedvességet az éretlen mézből könnyebben elpárologtatthatják, pergelés után azonnal a tárolóba szűrhetjük ahol tüllel vagy ritka vászonnal beköve, hamarosan besűsűsödik.

PERGETÉSKOR OSZTÁLYOZZUNK!

A mézet fajta és minőség szerint mindjárt a pergetéskor osztályozzuk. Mezei virágmézet, gyümölcsvirágmézzel lehetőleg ne keverjük össze, nem olyan ízletes és gyógyhatása is kisebb. Ha virágmézhez 5—10%-os egyéb illatú mézet keverünk, elnyomja előbbi illatát, aemálat s ez határozza meg a méz értékét. Sőtét mézet ne keverjük világossal, mert veszít értékéből.

A jó méhészt ezért külön raktározza a hársvirágmézet, külön az erdei mézet, külön az akácot, a tatárkát, a gyümölcs- és vegyesvirágmézet. Külön tárolja a kedveltebbet a keserűes dohányvirág, vadgesztenye és hagymavirágméztől. Ez utóbbinak hagymaszaga idővel enyhül.

A tisztelő és fűzike mézét megjavíthatjuk, ha vegyesvirágmézzel keverjük.

Tároláskor ismernünk kell mézünk hidroszkopikus sajátosságát. A fabődnél sok nedvet vesz fel, a fa ezenkívül a méz zamantát is megváltoztatja és ilyen edényben az apadás is könnyen lehetséges. Ha a mézet mégis fadényben tároljuk, előzőleg vonjuk be a bordák falát viasszal. Leghelyesebb 25 literfeljebb 50 literes hordókat hárs-, bükk-, fűz-, esetleg cédrusfából készíteni. A túlnagy hordó nehézkes.

Réz, cink vagy fekete vasedénybe mézet gyűjteni és tartani nem szabad, mert a mézben levő sav ezekkel az anyagokkal reagál és mérgező bom-

lási terméket hoz létre. Az ize is megváltozik. A mézgyűjtő edény veder vagy bödön legyen, fehérbádog vagy üveg, esetleg cserép- vagy zománcozott edény. Fontos szempont, hogy mindig száraz és tiszta levegőjű helyiségben tároljuk.

Keyés fáradsággal, gondos eljárással jóminőségű mézet kaphatunk és így a megromlás, megsavanyodás veszélye sem fenyegeti.

Oroszból fordította:
KERESZTES JÓZSEF

Álanyás család is nevel anyát

Kis méhészt vagyok s eddig nem gondoltam arra, hogy valamit írhatnék a Méhészeti Közlöny számára. Azt tapasztaltam, hogy lapunkat a több évtizedes gyakorlattal rendelkező nagy méhészek írják, akik mellett az én kis méhészetem és másfél évtizedes tapasztalatom alig jöhet számításba. Látom azonban, hogy a Méhészeti Közlönyt dolgozó méhészek írják. Nem haszonleső, aki a méheket csak tőkének tekinti. Ugy gondolom, hogy az én tapasztalatom is némi segítséget nyújthat Népköziársaságunk egyéves gazdasági tervének megvalósítására.

Egyik jó családom anyja az anyaváltás közben elvesztett s o család a hordástalan nyáron álanyás lett. Sajnos éppen a mezei munka derekán történt ez s mire észre vettem a bajt, rengeteg herepetét raktak az álanyák. Bizonyára szép számmal lehettek, mert kétszer is kisépertem a családot, de nem használt, mind visszarepültek. Meghogytam amíg anyabölcsöt húztak az álanyás fiasításra és nagy részét be is főték. Akkor az álanyás bölcsők egy részét össze roncoltam (bár nem tudom, hogy volt-e erre szükség) és azonnal más családtól származó három éretl anyabölcsöt ragszítottam be. Harmadnap gyönyörű szép anyát találtam, a másik két bölcsőt pedig kivágya lettem. Miután kikelt az új anya, az álanyafiasítás megszünt és 10 nap múlva szerencsésen megtermékenyült. Azóta is kifogástalanul petézik.

VARGA SANDOR

A méhek életét már ide s tova 23 éve figyelem s úgy hiszem jó munkát végzek, ha közzé teszem tapasztalataimat. Mindnyájan olvastuk Népköztársaságunk egyéves gazdasági tervét, minden alkalmat meg kell ragadnunk, hogy azt teljesítsük, sőt túlhaladjassuk.

ELSŐ TAPOGATÓZÁSAIM

Kezdetben más méhészek után indulva 3 keretsoros 31×25 cm-es kerettel felszerelt kaptárakkal méhészkedtem. Téltre két keretsorra zártam méheimet és sarjuval, kilószámra vett papírral beburkoltam és mégis a tavaszi átvizsgálásnál mindenkor lucskos, penészes lépet, jeget találtam, valamint sok barna színű méhet. Ennek elkerülésére kísérletet tettem 10 család „bizonytalan” teelésévei. Mindenkét 30 kereten hagytam takaró nélkül. Egész télen át mindig figyeltem, hogy mikor lesz baj. Méheim rendszeren zúgtak. A tavaszi átvizsgálásnál kereteim tiszták voltak és méheim jókedvűek. Közép kijárós kaptáraimnál ezután a következő teelési rendszert vezettem be:

RENDSZEREM

Szeptember 15-ig a teelést elvégzem. A családokat nem bontom ki csak, ha bajt látok, hogy téltre minden hézagot beragasszanak. Kereteim 2 kg-osak így könnyen kiszámítom a szükséges mézet. Teelésnél felül elől 1 virágpóros lépet hagyok, ezután a 2., 3. és 4-iket félmézesen, míg utána 6 keretet lepecsételt mézzel. Így 98 %-ban biztos a teelés. A léprendezést azért írtam le, mert nagyon fontosnak tartom, ha egy-két félmézes lépből közül kerül, akkor megtörténik, hogy a család előre vagy hátra vonul és a méz mellett éhen pusztul. Teelésnél

mindég a középsősorban van az anya és a fiasítás.

TAVASZI SERKENTÉS

Tavasszal 20 keretre zárom a méheimet, amíg megerősödnek. A mézslépeket egyenlő arányban elosztom. A szabadban itatót nem használok, de megfigyelem, hogy méheim mikor járnak vízre. Ezután rendre minden családnak erőssége szerint 2-4 deciliter langyos vizet adok közvetlen a teelő esonó mellé. Így sikerül több ezer méhet megmentenem, míg a szomszédban, ahol nem hallgatnak tanácsomra a víz hiány miatt ezrével pusztulnak. Ajánlom méhésztestvéreimnek is, hogy próbálják ki. Nem kerül semmibe és olyan sikerre vezet, mint a serkentő etetés.

RABLÁS ELLEN LEGJOBB A HORDÁS

Méheim 1946 júniusában jóerőben voltak, de a szárazság miatt nem volt hordás. Egymást kezdték támadni és gyilkolni. Fájdalmasan néztem, hogy pusztulnak bogaraim. Valamit tennem kellett, hogy megmentsem méheimet. Összepakoltam őket és 11 km távolságra felvittem az erdőbe. Egy másik méhésztársam csatlakozott hozzám és így összesen 62 családdal indultunk. Szűk helyet találtunk és így kaptárinkat össze kellett szorítanunk. Félttem, hogy emiatt újból beáll a rablás. Örömmömré azonban nem ez történt. Rendszeren tájoltak és neki láttak a munkának.

Hét beti kint létünk alatt meg sem próbáltak rabolni. A pergető gép állandóan működött, ezen felül a téli szükségletüket is összehozták. Mézünk is lett s a méhek is megmaradtak, tehát kétszeresen meghálálták a vándorlást és a reájuk fordított fáradságot. Felsőcsernáton.

TÓTH BÉLA.

A viaszolvasztásról

Mielőtt a viasz-olvasztásához fogunk, ismernünk kell a legelemibb szabályokat, hogy a sonkolyknak nevezett léptörmelékéből sok viaszt nyerhessünk. Ha ezekkel tisztában vagyunk, már könnyebben foghatunk hozzá a meglévő vagy módosított segédeszközökkel.

A BÁBING LUDAS.

Az eddigi viaszfőzési eljárások legnagyobb hibája az, hogy olvasztás előtt nem áztatták ki a sonkolyt. Márpedig tudnunk kell, hogy minden egyes fiasítás kikelése után a sejtekben egy vékony selymes, hártyszerű szövet, úgynevezett „bábíng” marad vissza, azaz a méhbábnak burka, avagy az inge. Minél többrend fiasítás kelt ki a lépből, annál többretegű ez a visszamaradt bábíng és így annál súlyosabb lesz a lépünk is. A súlyos lép azonban nem jelenti azt, hogy benne sok a viasz. Sőt! Aránylag kevesebb.

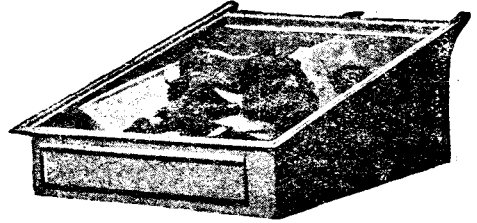
A viasz olvasztása előtt feltétlenül áztassuk a sonkolyt legalább 24 órán keresztül. Ez idő alatt a bábíng teleszívja magát vízzel és így olvasztáskor nem telik meg viasszal. Ellenkező esetben ez a szövetszerű anyag úgy teleszívja magát, hogy onnan sem gőzzel, sem présel nem tudjuk kiolvasztani. Volt egy-két rend fiasítás.

PRÉSELÉssel TÖBB VIASZT NYERÜNK.

Akár forróvízzel, akár gőzzel olvasztjuk meg a viaszt, préseléssel sokkal többet nyerhetünk, mint anélkül. A maradék törmeléken még préseléssel is marad vissza viasz, amit csak vegyi úton tudunk különválasztani. A maradékot tehát ne dobjuk el, hanem megszáritva gyűjtsük össze s amikor sok van, adjuk át olyan üzemenek, ahol abból a még benne maradt viaszt vegyi úton kiveszik. Nemzetgazdasági szempontból is nagyon fontos, hogy semmi se menjen veszendőbe.

A viaszolvasztás menete sorrendben a következő: 1. áztatás, 2. főzés, vagy gőzölés, 3. préselés, de mielőtt rátérnénk a részletre, vizsgáljuk meg a napviaszolvasztó működését.

A NAPVIASZOLVASZTÓ.

A napviaszolvasztó nem dolgozik olyan tökéletesen, mintha főznék a viaszt, holott itt is elérhetjük azt a meleget, mint főzésnél. A gyengébb hatásfoknak az a magyarázata, hogy a napviaszolvasztó száraz hővel dolgozik s így a bábíng jóval több viaszt szív fel, mintha vízzel vagy gőzzel főznék.

A jó napviaszolvasztót azonban nagyszerűen felhasználhatjuk a nyári melegben, mert nincs üzemköltsége. A zug- és a szabálytalan éptményeket, kivágott heresejtes lépeket kitűnően olvasztja. Ezek bábíngmentesek, tehát nincs bennük semmi, ami az olvadó viaszt felszívna, így majdnem tisztán és hiánytalanul kapjuk vissza azt, amit betettünk.

A napviaszolvasztóhoz hasonló eredménnyel jár a sütökemencében való olvasztás is, ami szintén szárazhővel dolgozik. Tehát itt is csak a szűzlép olvasztásával érhetünk el jó hatásfokot.

AZ EGYSZERŰ IS JÓ.

A lépek kifőzéséről megállapíthatjuk, hogy a méhésznek nincs szüksége drága viaszolvasztó készülékre, mert az egyszerű és olcsó felszereléssel is ugyanazt az eredményt érhetjük el, mint a drágával. Azért mégis jó, ha

a méhész külön olvasztóedénnyel rendelkezik, mert megőrizzük a házi bekesztéget. Nem perel az asszony...

Az egyszerű viaszfőzési eljárást mindenki ismeri, azonban néhány hibájára rámutatok. Amikor vászonzacskóba főzzük ki a felgyülemelt viaszt, egy másik zizesedénybe kell átkanaloznunk. Ez lassú és pepeselő. Egy-két művelet után a zacskót is eldobhadjuk, mert szétfő. Ugyanez a hiba, ha főzés után öntjük zsákba és külön présben préseljük. A használatos zacskó vagy zsák szintén hamarosan tönkremegy, erős préselésnél pedig kiszakad és az egész munkánk kárba megy. További hibája ennek az eljárásnak, hogy a présben gyorsan kihűl az anyag és a falak mindenütt lekennődnek viasszal. Cseber-veder, prés, minden teleragad és csak hosszú időt rabló vakargatással tudjuk tisztára takarítani. De a gyors lehülés miatt a kívánt eredményt -- hatásfokot -- sem tudjuk elérni.

KETTŐBŐL EGYET.

Két régi eljárásból egy jó hatásfokú újat dolgozhatunk ki. Nem szükséges hozzá sok felszerelés. Magam több ízben kipróbáltam és csak a legjobbat mondhatom róla.

Három edény szükséges hozzá. Az egyik edényben főzzük ki a léphulladékokat. Ez legyen zománcozott, de ugyanúgy megfelel az eléggé nagy mázas agyagfazék is. Második edénynek legmegfelelőbb egy fadézsza, míg a harmadik edény maga a prés. A prés készülhet jó vastag horganyzott lemezből, alól és köröskörül apró lyukakkal ellátva. Ha van kéznél, megfelelő nagyságú tőporlyúprés, az is jó. Legjobb a hentesek által is használt. Ha magunk készítjük, akkor a gőzviaszolvasztó belsejében látható átluggatott hengert vegyük mintának. Ebbe kerül a kifőzött sonkoly. Az átluggatott edény két fölfelé álló fülébe helyezhető a présszerkezet. A henger alakú edénybe egy kerek deszkalap illik, melyet a présesavar alsó vége mozgat lefelé.

A viaszfőzésnél az első edényben felfőzzük a viaszt, de nem forraljuk, mint általában szokták, mert ezzel nem nyerünk több viaszt. Ugyanakkor egy másik edényben vizet forralunk, hogy mire a sonkoly felfő, addigra az is buzogjon. Ezután a forró vizet a fadézsába öntjük, a henger alakú prést beléhelyezzük és egy nyeles csuporral átmerjük a felfőzött sonkolyt a hengerbe. Amikor a kilyuggatott henger megtelt, ráhelyezzük a pontosan beleillő kerek deszkát és a esaváros készülékkel meghúzzuk olyan erősen, amint csak a prés kibírja. Így a sonkolyból sok viaszt kisajtolunk.

Préselés közben az alsó edényből elszálló forró gőz nem engedi, hogy a prés és a sonkoly időelőtt kihűljön, de a prés sem marad viaszos a préselés után, mert annak külsejéről mind az edénybe csepeg. Elég erős présrel a sonkolyt majdnem szárazra préselhetjük.

Miután befejeztük a préselést, levesszük az egész szerkezetet az edényről, a sonkolyt kiöntjük belőle és megszáritjuk. Az alsó edényt pedig melegen körültakarjuk, vastag pokrócot terítünk rá és másnap benne szépen megfagy a viasz. Akkor a karikát szedhetünk ki belőle, mint egy kőszőrűkő. A megfagyott viaszkarika aljáról lekaparjuk a virágpórt és egyéb tisztátalanságot és minden további nélkül felhasználhatjuk műlépöntésre.

Népköztársaságunk egyéves gazdasági tervének maradéktalan teljesítéséhez minden erőnköl hozzá kell járulnunk. A viaszolvasztás csak egy kis része a méhészetnek. De Sztálin mondta Leninről:

„Soh'se tagadjátok meg a munka apraját, mert apróból lesz a nagy — ez Iljies egyik legfontosabb hagyatéka“.

Méhésztestvéreim, kövessünk el mindent, hogy a munka aprajából a lép törmelékéből, a tavaszi nagy hordás idejére minél több viaszt olvasszunk így sok műlépet préselhessünk.

Kolozsvár.

Sala József.

A kiválasztás és a törzskönyv

A legkiválóbb méhfajtaival méhészkedni: ez minden méhész álma és törekvése. Azért felhagyunk a méhtartó gazdáknak szokásával, akik szabadjára hagyják családjaikat: rajozzon csak az a család, amelyik éppen akar, akár jó, akár rossz tulajdonságokkal rendelkezik. Ezzel aztán a rendszerint szűk méhflakából akaratlanul is kitenyésztenek egy szaporán rajzó, de kevesebb termelő méhfajta. *A céltudatosan előre néző méhész ehelyett tenyésztésre, sőt kitenyésztésre törekszik, vagyis kiválasztja a legjobb tulajdonságú családokat, hogy az ezektől vett szaporulatok által népesítse be kaptárjait. Lehetőleg szakít tehát a természetes rájotatással, amelyről alig lehet biztosan követni a leszármazását és bevezetni a műrajotatást, amely esetben minden kétséget kizáró módon ellenőrizhető, hogy a szaporulat milyen tulajdonságú családtól származik.*

BIZTOS

AZ EMLÉKEZET NEM

A kiválasztás azonban még a kisebb méhészetekben sem történhet emlékezet alapján. Igaz ugyan, hogy egyes esetekben szemmel látható a jobbik család, de az ilyen megállapítás nem nyújt semmi biztos támpontot. Nem valószínű, hogy a következő évben is emlékezzünk majd arra, hogy mit észleltünk a múlt esztendőben? Ezen kívül az emlékezetből való elbírálás tulajdonságosan egyéni. Az okszerű méhtenyésztés és fajtakiválasztás érdekében tehát be kell vezetni a törzskönyvet.

MIT FIGYELJÜNK MEG

A törzskönyvelésnél a nehéz kérdés az, hogy mit figyeljünk meg és jegyezzünk fel? A méhészkönyvek általában igen sok megfigyelni valót írnak elő. Pl. *Gál Imre* könyve 20 pontban sorolja fel a feljegyzendő adatokat, pedig már ő is sokat selejtezett más méhészek követelményeiből. Az egyszerűsítés még tovább kell vinni, annyira, hogy

csak *ama legszükségesebb adatokra szorítkozzunk*, amelyek feljegyzésére képes legyen az írással esetleg hadilábon álló kiserber is. Tehát *ezáltal részt vehessen a méhfajták nemesítésében népünk legszélesebb tömege.*

Állítom, hogy minél több területre terjed ki a figyelem, annál inkább szét szóródik, tehát annál több tévedés lehetséges a kiválasztásnál. Meggyőződésem, hogy egész mellékes dolog az, hogy milyen színeződésű az a méhfajta, amellyel dolgozunk, mellékesnek ítélhető a felelősi eredmény is önmagában véve. Figyelmünket elfordíthatjuk továbbá attól a kérdéstől, hogy mikor kezd az anya a peterakást és mikor hagyja félbe, s mellőzhetjük ezen kívül még több más kérdést is, amelyek ugyan önmagukban fontosak lehetnek, de a fajtakiválasztásnál és a méhnemesítésnél mellékes szempontok, tehát nincs miért terhelni velük a megfigyelőt. De egyet nem mellőzhetünk semmiképpen: a *munkateljesítményt*, hiszen az eredményért gyakoroljuk tulajdonképpen a méhészkedést. A méhnemesítésnek és fajtakiválasztásnak egyetlen elfogadható indoka: *a méhészet termelékenységének növelése.*

Ha ezt tesszük meg célunknak, a törzskönyvelés egészen kevés adatgyűjtésre szorítkozhatik: mennyi volt a család mézhozama (pergetett és telelő méz együtt), mennyit épített, milyen értékű szaporulatot adott és milyen népséget ért el? Méz, lép, raj és nép: ebbe a négy egytagu szóba foglalható össze minden megfigyelésre került eredmény és életmozzanat. Minden eddigi más törzskönyvelés tárgya ebbe a négy tényezőbe belefoglalható, vagy vele szemben mellőzhető.

De a megfigyelésünk ilyenképpen négyfelé szakad, még mindig nem tudunk kielégítő módon osztályozni méheink között. Lesz család, mely sokat épít, a másik a rajzásban kiváló, ismét más jó mézelő lesz, de lehet olyan is, amelyik ugyan mindig zsu-

folt, de még sem ér el különösebb eredményt. Arra kell törekednünk, hogy a négyféle adatot egyetlen számba foglaljuk össze. Ha sikerül ilyen *termelési index-számot* létrehoz-nunk, ezeknek a számoknak az egybe-vevésével már sorrendet tudunk meg-állapítani méhesaládjaink között.

MIRE JÓ A PONTOZÁS?

Mindezt egy pontozási rendszerrel elérhetjük. A pontozás egységül ve-hetjük 1 kg méz értékét, mely egyenlő 1 ponttal. *Minden kipergetett, vagy télire a méhesaládnál visszahagyott méz kg-ja ugyanannyi pontot fog je-leníteni.* Természetes raj esetén *a raj minden kg-jáért 5 pontot számítunk.* (Lásd Drahoyszky: „Érdekes adatok“ című cikkének „A raj önköltségi ára“ című bekezdését a M. K. 1948 decem-beri számában.) *Műraj-készítésnél a fedett fiasításos keretet ugyanannyi-nak veszem, mintha fedett mézrel vol-na tele.* Az építés felértékelésénél pe-dig arra vagyok tekintettel, hogy *egy kg viasz kiépítéséhez 10–12 kg mézet fogyaszt a család, sőt néha többet is.* Végül az így kijött eredményhez *hoz-zá szoktam adni annyit, ahány lép-utcát fed a család a repülés megszű-nésekor.* A pontok összegezése egy év eredményöt mutatja *egyetlen számban* összefoglalva, azt, hogy *az egyes ca-ládoknak abban az évben mi volt a termelő értéke.*

Kétségtelen, hogy ez is nagy ered-mény, mert már egy év eredményéből is fontos következtetéseket vonhatunk le a következő évre. *A céltudatos ki-választás érdekében azonban nekünk több év termelési index-számát kell fi-gyelembe vennünk, úgymondván össze-geznünk.* Az összegezésnél mindössze az a nehézség, hogy *a méhészeti évek eredményében végtelen nagy kilengé-sek lehetségesek, tehát a termelési in-dex-szám is széles skála közt fog mo-zogni.* A következő lépésünknek tehát az kell lennie, hogy *az egyes évi in-dex-számokat közös nevezőre hozzuk, hogy összegezhetők legyenek.* Ezt a legegyszerűbben úgy érhetjük el, ha *a leg-jobb eredményt elért család pontszá-*

mával elosztjuk a 100-at, s az ered-ménnyel valamennyi család index-szá-mát megszorozzuk. Úgy értsük tehát, mintha a legjobb család érte volna el a 100%-ot, a többi pedig fokozatosab-ban kevesebbet. Éppen ezért ezt a szá-mot nevezhetjük *százalékos index-számnak.*

Ha most már *az egyes évek száza-lékos index-számait az egyes családok-nál összeadjuk, s a kijött eredményt elosztjuk az évek számával* (számtani közeparányos), egy új számot nyerünk, amely összegezi *a méhesalád eddig is-mert egész életét.* Ez a szám a többi család hasonló index-számával össze-hasonlítva mutatni fogja, mennyiben érdemes azt a családöt a tenyésztés eljáraira felhasználni, vagy pedig a te-nyésztés szempontjából egészen figyel-men kívül hagyhatjuk-e. Ezt az utolsó számöt ezért *tenyésztési index-szám-nak* nevezhetjük. Tizenöt évi tapaszta-latom szerint ez a szám a legkülönb családoknál a 80 körül fog mutatkozni.

Fogadjuk el követendő szabálynak, hogy *mindig a legmagasabb tenyész-tési index-számú családokat használ-juk fel szaporításra, de sohasem 50 alattiakat.* Ez esetben állományunk termelői értéke, s vele méhészetünk termelékenysége állandóan növekedni fog, s bizonyosak lehetünk arról, hogy méhállományunk feljavítása érdeké-ben saját méhészetünk keretein belül megtettünk annyit, amennyit a legsze-rényebb viszonyok közt megtehettünk.

Tudatában vagyok annak, hogy le-írásom első olvasásra nem lesz min-denki előtt világos. Mégis ajánlom minden méhésztestvéremnek, hogy ne riadjon vissza leírásom követésétől, mert sokkal egyszerűbb, mint első ol-vasásra tűnik. Annak pedig, aki ebbe belefog, a téli nyugalom idején már maga a számítás is, de még inkább az átértékelt családok osztályozása és egy új méhészeti év tervének elkészítése különös gyönyörűséget jelent. Az ál-landóan javuló méhállomány pedig a céltudatosan dolgozó méhészt életszín-vonalának emelkedését, míg a több-termelés Népköztársaságunk méhésze-tének megerősödését. SZÖCS SANDOR

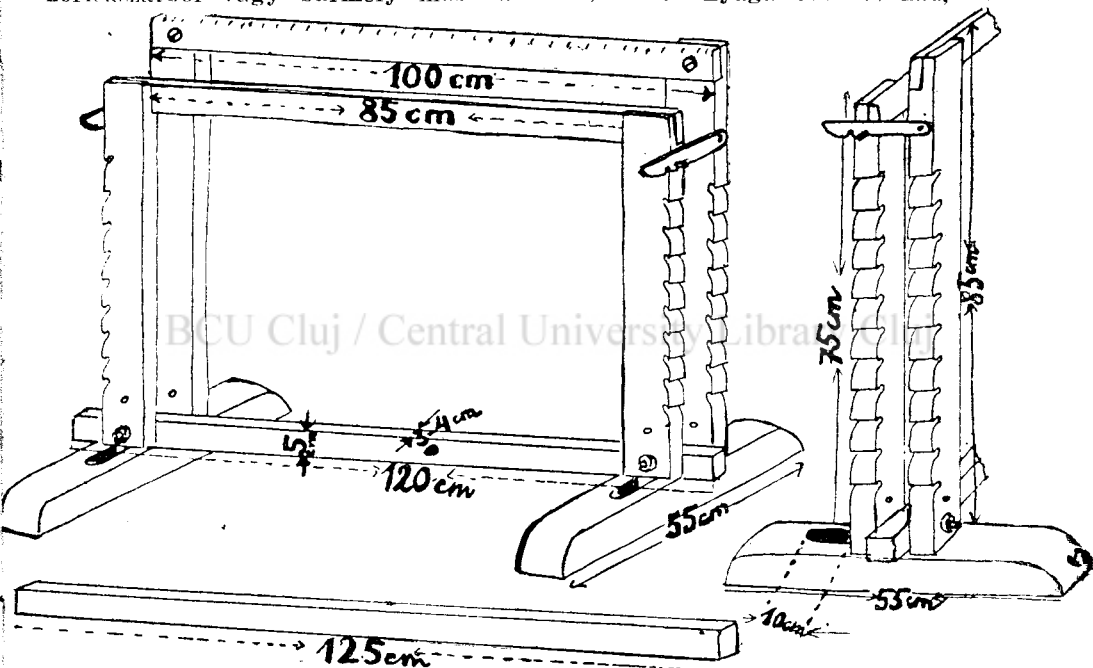
Kezdők rovata :

A dolgozó földműves olcsó kaptára

Laptársunk, a „Falvak Népe“ 1949 évi 2, 3 és 4. számaiban Román Viktor a Méhészeti Közlöny szerkesztőbizottságának tevékeny tagaj, hasonló címmel értékes leírást közöl a préselt kaptár házi készítéséről. Tekintettel arra, hogy a részletesen leírt egyszerű kaptárprésen szalmából, gyékényből, kukoricaszárból vagy bármely más ha-

terén csak kaptárban érhetjük el. Az Erdélyrészi Méhész Egyesület céljaul tűzte ki, hogy olcsó kaptárak házi elkészítésével gazdatestvéreink segítségére siet. Tervet is dolgozott ki azok olcsó előállítására.

Ilyen olcsó kaptár elkészítésének a módját írjuk le it.. Azért olcsó e kaptár, mert anyaga szalma, nád, kuko-

sonló szalás anyagból pár lej költséggel kitűnő kaptárt préselhetünk. Örömmel közöljük lapunkban is munkatársunk mozgósító cikkét.

Méhészetünk, sajnos még sok helyen elmaradott, mert túlnyomórészt kasban tartják a méhesaládokat. Különösen a haladni vágyó szegényebb földművesek nem tudják a kasokat kaptárral kieserélni, mert a kaptárok nagyon drágák.

A kaptárok előnyeit viszont a kaszal szemben minden méhész ismeri. Ma az a célunk, hogy minél többet termeljünk! Ezt viszont a méhészet

ricakoré vagy gyékény lehet. Sok tekintetben ezek a kaptárak felülmúlják a deszkából készületeket.

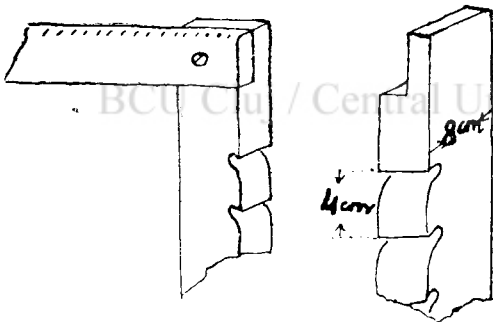
A préseltfalú kaptár előállításánál első tennivalónk a kaptárprés elkészítése. Legjobb, ha többen összeállnak, mert így egy-egy méhészre kevés költség jut. Egyik adja a fát, a másik a csavarokat, a harmadik elkészíti és így tovább, alig néhány lejbe kerül az egész alkotmány, amivel több ezer kaptárt préselhetünk.

A kaptárprés anyaga két anyacsavaron és két 20 cm.-es vaspálcikán kívül fa. Aki ért a furáshoz-faragáshoz,

egymaga is előállíthatja. A rajzokon minden szükséges méretet megadunk.

A legelső rajzunkon a kész kaptárprést mutatjuk be. Az alsó léc 3–4 cm. vastag, ez adja meg a fal vastagságát, a rövidebb felálló láb mozgatható és ennek a talprészetét hosszabbra készítjük, hogy a középléc kicserélésével tetszőleges falvastagságra állíthassuk be. A prés felfelé álló lábát feltétlenül keményfából készítsük, hogy a rajta levő fogak ne törjenek ki. Ha netalán puhafából készítenénk, csináljunk vasból fogakat, vagy a fából készült fogazatra huzzunk vasabroncsot. (Csomagolt bálák szétbontásakor ingyen hozzájutunk ezekhez a vaspántokhoz).

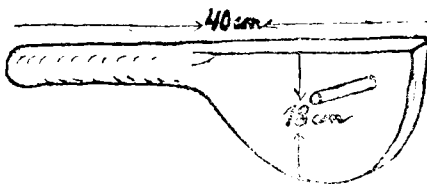
Bemutatjuk szembeállítva is a prés lábakat és azok összeszerelését. A lábok felső részére vasból készített horgot teszünk, hogy préselésnél ne nyílják szét a pécünk és így a falvastagságot felül is pontosan betarthatassuk. Minden méretet a rajzról levehetünk.

A következő rajz a fogak elhelyezését mutatja. Ezeket négy-öt cm-re vágjuk egymástól. Készítésük egyszerű. Minden 4–5 cm-re 1–1.5 cm-es furóval, a láb szélétől befelé számítva 2 cm-re, lyukakat furunk és ferdén fűrészsel bevágjuk.

A baloldali képen a felső léc odaerősítését mutatjuk be. Ezt a lécet 4 cm. hosszú facsavarral erősítjük meg. A léc vastagsága 2x5 cm. Lerajzoltuk a préskart is. Ezt kemény fából készítjük. A felső felétől és az elejétől 4 cm-re, 1 cm-es lyukat furunk és ebbe 1 cm vastag 20 cm. hosszú vaspalcát (vagy még jobb: acélpalcát)

erősítünk, hogy ez mindkét felén egyformán kiálljon. Kettő szükséges.

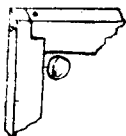
Megemlékezzünk még az összeszerelt prés elé rajzolt 125 cm. hosszú, keményfa leszorító lécről, amely az alsó léccel egyforma vastag. Ez a leszorító léc nagy szolgálatot tesz a préselésnél. A két kiálló végét megmarkoljuk s ezzel végezzük az előpréselést. Az anyagot jól leszorítjuk és csak ezután tesszük be két oldalra a két nyomókart és feszítjük tovább a berakott szalmát vagy egyéb anyagot.

A KAPTÁRPRÉS HÚROZÁSA

Miután a préssel elkészültünk 1.2 mm. vastagságú, (12 tized $\frac{1}{8}$ -es) úgynevezett 12-es horgonyzott drótot veszünk, a prés behúrozásához és ugyanebből a drótból, esetleg valamivel vastagabb, monljuk 2 mm-esből a képen látható horgok elkészítéséhez, de vásárolunk nagyobb fejű ú. n. kárpitos szeget is a drótok rögzítéséhez. Mindezeket bármelyik állami vasüzletből olcsón beszerezhetjük.

Rajzunkon bemutatjuk a drótkapcsot és a szeget is. A kapesokhoz a kétszeres falvastagságnak megfelelő hosszúságra vágott 1.2–2 mm-es drótot szabdaljuk fel. Egyik végét mindjárt behajlítjuk negyed részénél, a másikat lehet csak a présben való behelyezésnél.

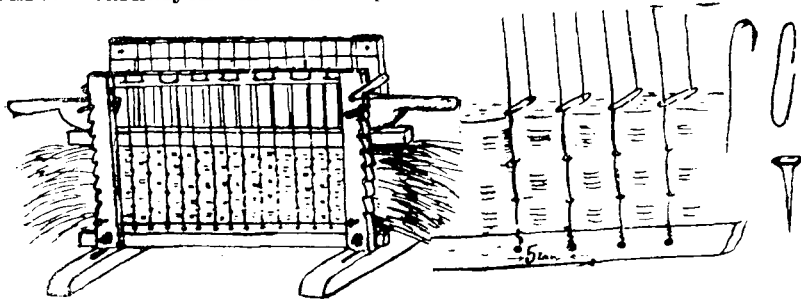
A kaptárak falát ugyancsak a képen látható alsó és felső léc közé préseljük. A lécek végét L alakúra bevágjuk, hogy összeereszthetők legyenek. A bevágás szélessége és hosszúsága a léc szélességének a fele. Összeeresztésnél két szeget verünk be, amit az itt közölt kis ábráról mindenki könnyen megérthet.

Az alsó és felső léc adják meg a

kaptár méreteit. Préselve bármilyen rendszerű kaptárt készíthetünk, legajánlatosabb azonban a fekvő kaptár készítése, mert könnyű kezelni és még sok más előnye van. Itt is ezt írjuk le elsősorban.

Présünkön bármilyen méretű kap-

tárt készíthetünk. Legmegfelelőbb azonban a 20 keretes. Ehhez 80 cm. hosszú oldalakat készítünk. Gyengébb hordású vidéken megfelel 16 keretes is. Ehhez viszont csak 70 cm.-es oldalfalakat kell készítenünk. A keretméretek közül az eddigi gyakorlati tapasztalatok szerint — a mi vidékeinkre legjobban megfelel az közepes méretű keret, amelyiknek a szélessége 42 cm. és magassága 32 cm. belvilágban. Ehhez 47 cm. széles kaptár kell. A kaptár belvilágát az alsó és felső lécek rövidebb oldala adja meg. A falvastagságot a léce vastagsága határozza meg.

Általában zsuppszalmából vagy gyékényből 2,5—3 cm. vastag, egyéb anyagokból, nácból, kukoricaköréből stb.-ből 5—6 cm. vastagra készítjük a falakat.

Préselés előtt az alsó lécre 5 cm.-ként mindkét oldalon szegeket ütünk. Ugyanigy a présszerkezet felső léceinek külső oldalfalába is. Ezután a léceket a prés aljára tesszük és a megfelelő helyen furt lyukon egy-egy szeget szúrunk át, hogy tökéletesen rögzítsük a présszerkezet aljához.

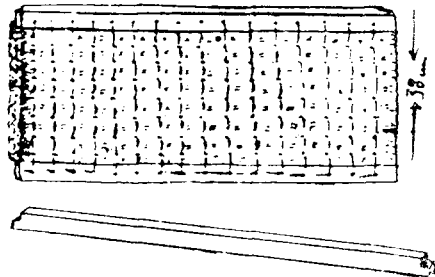
Amikor ezzel elkészültünk, következik a húrozás. A lécebe félig vert szegekhez csavarjuk a drót végét, majd beverjük a szeget, a drótot felvisszük a prés felső lécebe vert megfelelő

szeghez, reácsavarjuk és innen átvisszük a közvetlen mellette levő szeghez, majd innen vissza az alsó léce szomszéd szegéhez. Ezt is beverjük és így folytatjuk tovább, amíg a léce mindkét oldalán behúroztuk présünket.

A PRÉSELÉS

Préselés előtt a zsuppszalmát előzőleg megfésüljük, majd megnyirkosítjuk. A sást leveleire szétszedjük és így nyirkosítjuk meg, a kukoricaszárat pedig szépen letakarítjuk és a bütyköket a fejsze fokával megütögetjük, hogy a préselésnél szépen egymás mellé lapuljon, majd szintén megnedvesítjük.

Bármiből préselnénk is, miután egy maroknyi anyagot beléhelyeztünk a présbe, reátesszük a kapcsolókat, majd a hosszú leszorítófát és a két felén megfogva jól lenyomjuk. Ezután a

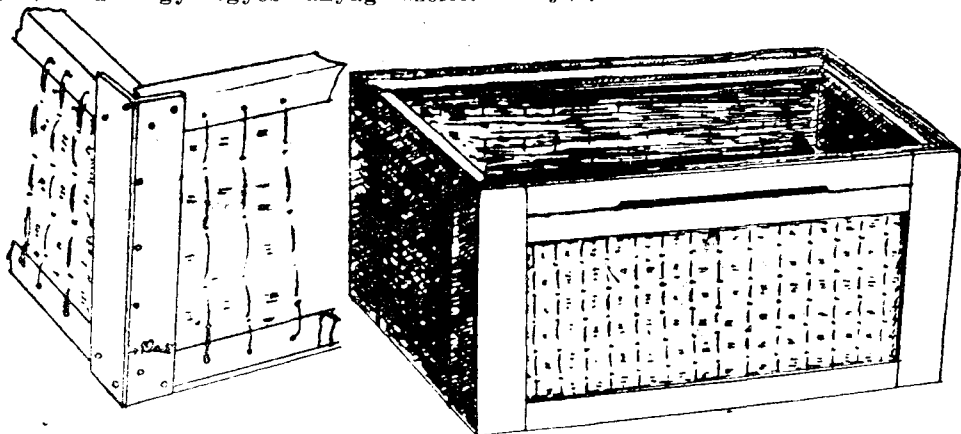

kaptárláb kivágott fogaiba behelyezük a két préselőfát és a két oldalon leszorítjuk, amíg a kívánt keménységű falat elérjük. Amikor befejeztük a préselést újabb maroknyi anyagot teszünk be, újból veszünk egy rend kapcsolókat, leszorítjuk és így folytatjuk,

amíg a kívánt magasságot elérjük.

Befejezésül a leszorítófa alá a kaptár felső léceit rakjuk és a megfelelő magasságba beállítva, apró szegekkel, rendre hozzászegezzük a húrozásnál betett drótot. Még csak a kiálló szalmánád vagy egyéb anyag széleit

magas léceit vágunk be a két végén és a léce közepétől 20–20 cm-t mérve mindkét oldalra 1½ cm magasan kivágjuk a közepén. Majd a kivágással a homlokfal felső léce felé fordítva összeszegezzük, ahogy a rajzon is láthatjuk.

vágjuk le egyenesre és az oldalfal ezzel elkészült.

A kaptár rövidebb oldalait készíthetjük külön-külön is, ha a prést rövidebbre állítjuk, de készülhet a kettő egyvégtében is és préselés után vágjuk ketté a megfelelő hosszúságra.

A KIJÁRÓNYÍLÁS HELYE

A kijáró nyílások elhelyezésén igen sokat vitatkoznak a méhészek még napjainkban is. Az a fő kérdés, hogy felül, vagy alul alkalmasabb a méheknek. Az eddigi tapasztalataink szerint a felső kijáró nyílás előnyösebb.

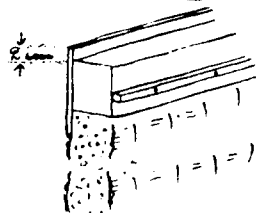
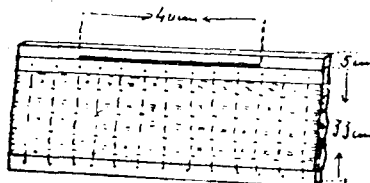
Sokat vitatkoznak afelől is, hogy a fekvő, vagy az úgynevezett rakodó (fiókos) kaptár jobb-e? Mi itt egy felső rönnyílású fekvő kaptár leírását írjuk le, bár a falakból rakodó, vagy álló kaptár is készíthető. Kinek milyen kedve van. Ha a méhekkel kevés ideje van bajlódni, de mégis sok mézet akar, akkor fekvőt ajánlunk.

Kaptárunk homlokfalát 38 cm helyett csak 33 cm magasra készítjük, vagyis 5 cm-el alacsonyabbra. Az egyik szegő léceit a két végén nem vágjuk be. Ehelyet egy másik 5 cm

A KAPTÁR ÖSSZESZERELÉSE

Amilyen könnyű a kaptárfalak préselése, ugyanolyan egyszerű azok összeszerelése.

Amikor az összes oldalakat elkészítettük hozzáfogunk az összeállításá-

hoz. Szükségünk van cukros láda, vagy egyéb, másfél-két colos deszkára. Ebből nyolcat vágunk, de mindeniket 4 cm-el hosszabbra hagyjuk, mint az oldal szélessége. A falakat azután összeeresztjük.

Először az oldal beeresztett léceit szegezzük össze, azután a sarok deszkákat rakjuk fel. Ezek 10—15 cm szélesek lehetnek s peremet alkotva 2 cm-re kiállanak. Ezek felszegzése után a fenékdesszkákat szegezzük fel colos vagy $\frac{3}{4}$ -es deszkából. A fenékdesszka egyik oldalát készíthetjük forduló pántron (zsanéron) nyithatónak, miután egy 5 cm-es szélességben, amivel megkönnyítjük majd a kaptár takarítását.

Végül, ha a fenékdesszkákat is felszeggettük, az egész kaptárt kerekben beszegjük vékony deszkával, a felső felén 2 cm-es peremet hagyva. A sarok felszegzését és összeeresztését képeken mutatjuk be. A keretfülek tartására, ha nem készítettünk már jó-

előre vályatot, úgy lécezt szegezzük erre a célra. A kerettartó léce 1×1 cm-es vastagságú és elegendően hosszú, jó erős szegekkel erősítjük a felső oldalléce szélétől számítva $2\frac{1}{2}$ cm-re. Ismételjük azonban, hogy jobb a kaptár felső léceit megfelelő vályattal ellátni.

Természetesen a kaptár fenekét és a fedődesszkát is készíthetjük préselt szalma, vagy gyékény falból s így kaptárunkat tovább olesobbíthatjuk.

Az utolsó rajzokban bemutattuk a készen összeállított kaptárt úgy, ahogy azt mi minden dolgozónak szántuk. Rajta tehát méhésztestvéreim készítsünk belőle minél többet a termelés növelése érdekében.

Kolozsvár. ROMAN VIKTOR.

Keretkérdés, kaptárkérdés

Hozzászólások a lapunk novemberi számában megjelent hasonló című cikkhez.

*

Keretkérdés — kaptárkérdés, a kijárónyílás helye és minden, ami a kaptárakkal van összefüggésben, a méhészek örök problémája volt a múltban és az marad a jövőben is.

Hibák mindenkor voltak, vannak és lesznek, mert a legtöbb kezdő mielőtt tisztába jönne a méhcsalád életével, fejlődésével és telelésének feltételeivel, máris kaptárfeltalálónak válik.

Töltsünk végre tiszta vizet a pohárba! A jó vagy rossz eredményt nem minden esetben a kaptár okozza. Hosszú ideig méhcskedtem valóságos kaptárnúzeumban. Mindenféleképpen volt szépszámmal, úgy ahogy az egyik vagy másik méhésztől kaptam és arra a megállapításra jutottam, hogy minden kaptár jó, ha az abban betelelt családnak jól petező anyja, bőséges mézkészlete és összettel sok fiatal bogara van. Ha a méhész a tavaszi fejlődéshez töle telhetően minden segítséget, melegtakarást, melegvizítást, serkentőetést megad és ha bőséges méhlegelőre viszi a kellő időjárás mellett minden rendszerű

kaptárban bőséges hozamra számíthatunk.

A felsorolt feltételek hiányában viszont a legjobban elkészített kaptár is csak külsőleg volt mutatós, tetszetős. Belseje szomorú képet nyújtott. Semmi méz nem volt benne.

Az alsó, középső vagy felső röpnylású kaptár, ha rossz hővezető anyagból, nagy lépfelületű keretekkel készül, legalább 120—145 dm² nagyságú fészekkeretekkel felszerelve, akár fekvő, vagy rakódó rendszerű, a keretek akár magasak vagy alacsony, szélesek, a méhek tenyésztésére és a méz termelésére egyaránt megfelel és a használatban is egyformán jónak bizonyult. A kezdő méhészek érdekében, kiknek feje amúgyis zúg a sok ilyen kaptár, olyan röplyuk vitájától és az erdőt nem látják a fáktól, ne törjünk lándzsát, hogy csak ez vagy amaz a kaptár az egyedüli üdvezítő. Maradjunk amellelt, hogy ha a felsorolt feltételeket magában foglalja és a természet által nyújtott hatalmas segítséghez a méhész szaktudása is hozzájárul, a kaptár mindössze a méhészeti fogásokat teszi könnyebbé vagy nehezebbé.

„A kaptár nem termel mézet, hanem

MI A LEGFONTOSABB

Kedves méhésztestvéreim! Mi tehát a legfontosabb tennivalónk?

Melyik az a kapocs, amely egy táborban tartja egész Erdély magyar méhésztársadalmát. Mi lehet az a hatalmas erőforrás, amely a legjobban biztosíthatja az erdélyi méhészek szellemi fejlődését és gyarapodását?

Ez a bennünket egymáshoz fűző kapocs a „Méhészeti Közlöny“, a mindannyiunk által várva-várt, szeretett újságunk, amelyet úgy tekintünk, mint a méhcsalád anyját. De jót tudjuk, hogy az anyától függ a család fejlődése, szaporodása és ezt a méhek is tudják. Ezért az anyát táplálják, minden csepp mézet az anya körül helyeznek el s ezzel munkájukban segítik.

Ezek szerint mi a legfontosabb tennivalónk? Kötelességünk szeretett lapunkat a tagdíj pontos beküldésével támogatni, hogy segítségével mi is gyarapíthassuk tudásunkat.

Marosvásárhely. Bereczky Lajos.

az abban levő méhcsalád“ — s hogy az előbb a természet által nyújtott hatalmas segítségre céloztam, számtalan esetben láttam jó méhlegelővel és nagyon is kezdetleges szaktudással rendelkező méhész birtokában minden egyébnél inkább, csak éppen keret- és kaptárnak nem nevezhető alkotmányt, de ugyanakkor olyan hatalmas népeségű és méztől roskadozó családokat, hogy bizony dicséretére vált volna akármelyik modern kaptáros méhésznek is.

Ha egy méhész végigolvassa az alsóröplükéről szóló és tudományos adatokkal alátámasztó cikket, olyan meggyőző magyarázatokkal találja magát szemben, hogy teljesen meggyőződik, hogy csak az alsó röplük használata jó és semmi más. Igen ám, de meddig élhet a méhész ebben a hitben? Amíg a véletlen nem ad a kezébe egy közép- vagy éppen felső röplükéről megírt tudományos értekezést, amit szintén számadatokkal támasztanak alá, hogy ilyen

a levegőcsere, olyan a szellőzés. Most aztán légy okos Domokos! Melyiket vágd ki, melyiket tömd be? Holott az egész kijárónyílás vitát a penészes lép okozza és megfelelő eljárással alsó röplük, álló kaptár esetében is jól védekezhetünk a lép penészedése ellen.

A fekvő kaptár előnyeinek leírásával, szembeállítva a rakodórendszerrel tartott értekezést, hasonló helyzetbe kerülünk, mint a kijárónyílás esetében, holott mind a két kaptárrendszernek megvan az ő sajátos előnye és hátránya. Csak éppen mind a kétféle kaptár kezeléséhez érteni kell és akkor látni fogjuk, hogy utóvégre egyikkel sincsen nagyobb baj, mint a másikkal. Nem lehet vitás, hogy a méhek a mézet ne hordandák be úgy az egyikbe, mint a másikba.

Egyet azonban megállapíthatunk, hogy a gyenge vagy közepes horadású vidéken a túlnagyra méretezett kaptár nem való, mert az előállított méhtömeg helyben való méhészet mellett, munkáját nem fejletheti ki és ilyen helyen húsra termelnek.

Kedves Méhésztestvéreim! Nehogy valaki félreértse és azt olvassa ki a kaptárkérdésről írott cikkemből, hogy nézetem szerint a méhészetben nincs szükség vitára. Világért sem. Ha valahol szükséges a vita, az éppen a méhészet, mert a vitatkozáson keresztül fejlődünk. Csupán azt kifogásolom, hogy amíg annyiféle keretméret és kaptártípus boldogít bennünket a kezdő méhészek érdekében, ne a kaptárfeltalálás erőszakoljuk, hanem más irányban igyekezzünk fejleszteni méhészetünket.

Befejezésül az eredményes méhészkedés feltételeihez, egyet még hozzá teszünk: hagyjuk a méhcsaládainkat is dolgozni! Ne akarjunk magunk olyan munkát elvégezni, amit csak általuk végeztethetünk el, mert a méhek örökös oktatását, a méhészek oktatása helyett úgy képzelem el, mint amikor a pék tanítja a cipézt cipőt készíteni.

Marosvásárhely.

KATSÓ SAMUEL
méhészköri elnök.

Tanulságos esetek a szelid és mérges méhekről

Sokan azt mondják, hogy vannak szelid méhek és vannak mérges méhek. Hosszú tapasztalataim alapján ezt a megállapítást én a következőképpen helyesbítem: **Vannak szelidített (szelid) méhek és vannak elvadított, elmérgesített (mérges) méhek.**

VAD MÉHEK VAGY MEGVADITOTT MÉHEK?

Lássuk, miért *szelidek* a *szelidített* vagy miért *vadak*, mérgesek az *elvadított* méhek?

A felelet erre csak az lehet, hogy a méhek a bánásmód miatt *szelidek*, vagy *mérgesek*. Az a méhész aki óvatosan, szépen, lassan, s mindent a maga idejében végezve, barátságosan bánik méheivel, keze alatt az elvadított, elmérgesített méhek is megszeliidülnek. Meg nem felelő, bánásmód mellett ingerültek, idegesek lesznek a méhek s dühösen támadnak, szűrnak, s életük feláldozásával is képesek védekezni a bojkott ellen. A méhészetnek, mint bármely más tudományoknak sok ága-boga van, amiket mind elméletileg, mind gyakorlatilag ismernünk kell, különben csak kontár méhtartók lehetünk!

Sokfelé jártamban — idegen országban — több méhészetet láttam, s mindig arról győződtem meg, hogy a vérbeli méhész úgy bánik a méheivel, mint a gazdasszony a kis csirkéivel. Ez így van nálam is. Az ilyen méhésznek nem kell gumikesztyű, nem kell drótsisak, nem kell a nadrágja szárait összekötnie, hogy alája ne másszanak a méhek s megszúrják. Az igazi méhész hajdon fővel felgyürt ingujakkal jár és dolgozik méhei között, minden félelem nélkül s alig fordul elő, hogy méheiktől szúrást kapna.

Különben is az igazi méhész fel se veszi a méhszúrást (ami reuma ellen igen hasznos orvosság) s ha kezdetben fáj is s a helye meg is dagad, később megszokja már, nem érez fájdalmat, nem is dagad meg, szervezete fogékonytalaná válik a méhszúrásra. Ezért kezdőknek ha azt akarják, hogy méhei

szelidek maradjanak s a mérgesek megszeliidüljenek, hogy munkájuk eredményes legyen s könnyebben dolgozhassanak, jó tudniok az alább felsorolt szabályokat.

A JÓ BÁNÁSMÓD TIZENKÉT PARANC SOLATA

1. Minden átható, erős, a saját, a virágokon és mézen kívüli más szagoktól a méhek idegenkednek. Sőt még a szomszéd család méheinek a szagát is azonnal felismerik s azokat a méheket csak abban az esetben engedik maguk köré, ha mézzel telt gyomorral, tehát élelemmel tévednek oda.

2. Mint amilyen szorgalmas, pontos munkakedvelő bogár a méh, éppen úgy szereti a tisztaságot is, s ezt gazdájától, gondviselőjétől is feltétlenül megköveteli.

3. Minden velük való foglalkozás előtt tanácsos a kezünket s arcunkat jól megmosni s megtörölni.

4. Izzadtn s nagy melegben ne menjünk közéjük.

5. Semmiféle szeszesített ne vigyünk közéjük, annak a szagát nem állhatják, az embert se ha ital szagú.

6. Ha vereshagymát, vagy fokhagymát ettünk, tartózkodjunk közelükbe menni!

7. Kaptárbontást lehetőleg jókor reggel, vagy estefelé, esetleg borus időben, vagy főhordás idején végezzünk.

8. Ha etetésre szorulnak, csak estefelé tegyük be az élelmet, amikor már nem igen járnak. A maradékot pedig, amit éjjel nem használtak fel, jókor reggel vegyük ki, mert különben könnyen felébred bennük a rablási ösztön.

Különösen tapasztalhatjuk a szelidségre való hajlandóságukat etetés alkalmával, amikor a megszokott időpontban valósággal várják gazdájukat az élelemmel. Seregestől törnek előre, de a világért sem indulatosak, nem szúr egyikük sem! Ilyenkor szinte beszélgetni lehet velük! Hálásan integetnek csáppjaikkal, köszönik a jótétét.

9. Kaptáron kívül egy csepp mézet se hagyjunk vagy csepegtessünk el, ebből könnyen rablás támadhat s a bajt könnyebb megelőzni, mint attól megszabadulni.

10. Ha hordástalan időben, a rablás jelei mutatkoznak, a röpnyílást azonnal 5—6 miliméternyire szűkítsük el, hogy csak egy méh férjen át rajta. Ha szűkeség, a megtámadott családot vigyük néhány napig más zárt helyiségbe. Legjobb pincébe tenni őket.

11. Méhészkedés közben nem szabad idegesen ide-oda kapkodni mert ezzel csak ingereljük méheinket. Igyekezzünk gyorsan dolgozni, hogy türelmüket el ne veszítsék. A felül kezelhető rakodó vagy fekvő kaptárok azért a legjobbak, mert ezeknél könnyű és gyors a kezelés.

12. Ha minden jó bánásmódunk s előrelátásunk ellenére is, rajtunk kívül álló okok miatt mérgesekké, vadakká válnának méheink, pl. egérrágás, vagy harkály kopogtatás stb. következtében, akkor úgy segítünk a bajon, hogy az anyát kicseréljük s a következő évben már nincs mérges családunk.

En ismerek olyan méhészetet, ahol nemcsak 1—2 család, de az egész állomány vad, mérges. Miért? Mert gondozjuk ideges, kapkodó ember s nem tartja be a fenti kezelési szabályokat.

Ha mindezeket az előírásokat tudjuk s be is tartjuk, akkor a mi méheink szelidek maradnak s a velük való minden munkánk élvezetes, szórakoztató és hasznos lesz.

SZELID A MÉHÉSZ. SZELIDEK A MÉHEK IS

Ha a méheknek van színérzékük és helyismeretük, emberismeretüknek is kell lennie. És van is. Bár minden embernek más és más a szaga, a méhek rendkívül kifejtett szaglóérzékükkel a legkisebb árnyalatban is különbséget tudnak tenni. Ha ez a szag a méheknek nem ellenszenves, gazdájukat, gondviselőjüket annyira megszokják, hogy felismerik a szemükkel is. Amíg más idegent, esetleg nekik nem is tetsző szagut a közelükből elkergetnek, vagy meg is

szúrnak, gondviselő gazdájukat egy se bántja. En minden nyáron a méhes előtt napfürdőzőm de ilyenkor egyetlen egy se bánt.

Egyik barátomnak a méhei a tarnácon vannak elhelyezve. Három kis gyermeke ott játszadozik, egész családja ott jár ki és be, de méhei szelidek, nem mérgesek, jó a gazdájuk, szeretik.

A méhekkal való foglalkozás közben füstölünk. Erre a célra dohányt, szárított marhatrágyát, rongyot, fűrészpport, papírt, stb. szoktak használni. En az öreg fűzfa korhadt belsejét tartom egyik legjobb füstölőnek s ezt is használom. Mások permeteznek. Mindenki a neki legjobbat használja.

HÁROM TÖRTENET „MÉRGES” MÉHEKRŐL

Néhány történetet mondok el melyek igazolják azt, hogy figyelmetlenségből, tapasztalatlanságból, vagy ideges hirtelenkedésből, milyen károk, veszedelmek származhatnak méhészkedés közben.

1. Négy évtizede annak, hogy egyik reggel szomorú hírt kaptam egyik tanító barátomról: tragikus körülmények között hirtelen meghalt. Temetésére én is elmentem. Ott megtudtam, hogy barátom halála előtti napon névnapját ünnepelte s a baráti társaság, jó bor mellett vidáman töltötte idejét a késő éjszakáig. A következő reggel kirajzott egy család méhe, amelyet be akart fogni. Tudjuk, hogy a méhek az alkohollal szemben ellenségesen viselkednek s mivel rajbfogás alatt gazdájukon megéreztek az alkohol szagot, oly tömegesen támadtak rá és szürkálták össze, hogy a munkáját kénytelen volt félbeszakítania. Csak annyi ereje maradt, hogy bemehetett, s ott ágyba dőlt. Percek alatt halt meg.

2. Egy maroszeiki községben a kocsmáros fia kertjében lévő szilvafára letelepedett, jövevényrajt akart befogni. Rajfogó-kast készített, a fa mellé lértárt tett s felmászott rajta, hogy a rajt füst nélkül befogja. A létra megcsuszott, félrebillent s a megzökent rajnak mintegy fele a nyakába zuhant. A mé-

hek neki támadtak. Ő szúrásaik elől kétségbeesve, futni kezdett, s egy útjába eső kútba ugrott. Szerencséjére idejében kihúzták onnan s életben maradt, de járhatott volna sokkal rosszabul is.

3. Egyik barátom nagy kedvet kapott a méhészkedéshez. Kérésére elmentem vele méheket vásárolni. Hárcm veszőkashan lévő családot megvettünk. Kellően becsomagoltuk a méheket s a szekérederekában szalma közé helyezve, megelégedetten vittük haza, a volt tulajdonos lószekerén. A távolság 15 kilométeres út volt. S bár idejében még napfelkelte előtt indultunk el, mire haza érteztünk, az idő melegedni kezdett. Ennél nagyobb baj történt! Barátom, míg a méhek lecsendesednek, a fuvarost reggelivel és jó házi hetvenöt fokos seprőpálinkával kínálta meg. Jó félóra múltán következett volna a kasoknak az elhelyezése. Barátom kissé ideges, hirtelen, természetű volt. Bár előre figyelmeztettem az óvatos bánásmódra, a jól sikerült vásár öröme, nagy sietőséggel a szekér derekából kikapott egy kas méhet s még nagyobb hirtelenséggel vitte fel a kijelölt helyre. Nem vette észre, hogy az abrosz egyik csüskénél a körülkötő zsinag elszakadt s az ott keletkezett nyíláson a méhek seregestől ömlenek ki. Mire észrevette, már nyakában is volt a baj, mert a méhek megtámadták őt és a fuvarost is, aki szintén ségédkezni akart a munkában. Csak egy kast tudtak valahogy lehelyezni, a másodikat a fuvaros már szinte földre dobva, futásnak eredtek. A második kasból is kitértek valami nyíláson a méhek, úgy, hogy rövidesen valóságos méh-felleg keletkezett. Én meglátva az ügyetlenséget, kénytelen voltam onnan a pince ajtó mögé visszahúzódni. Őket retentésen összeszűrték a méhek. Mindketten lefutottak a pincébe, ott a vízvezeték csapja alá tartották fejüket, úgy próbálták körmeikkal kikapargatni nyakukból és arcbőrükből a sok fullánkot. Úgy megdagadt a fejük, mint egy görögördinye. Ezalatt fenn a lakásban a nyitott ablakon keresztül a méhek a szolgálóleányt is megtámadták, ki vi-

Üdvözet Méhésztestvéreimnek!

Szeretettel köszöntök minden méhészt és kívánom, hogy a régi korhadtt rendszer után az új szociális világban megújult erővel és tudással segítsük az egyéves Állami Terv megvalósítását.

Hagyjunk fel a káros méhészkedéssel s szeretett lapunkban — a Méhészeti Közönlönyben — közzölt kaptárokat használjuk fel méhésztünk fejlesztésére, mert csak a kaptáros méhészkedéssel vihetjük előre az Állami Terv sikerét. Nemsokára megint beköszönt a tavasz virágtengerével és munkát ad szorgalmas méheinknek.

Fel tehát, új erővel s kedvvel induljunk a tavaszban, Népköztársaságunk gazdasági tervében a méhtenyésztés megerősítésére.

Nagysármás.

SOOS ALBERT

sitozva szaladt a szobákön s végül is az ágy alá bújva az ágyterítőt magára huzta, csak így tudott megmenekülni a további szúrásoktól. A ló a szekér derekában maradt kassal úgy elfutott, hogy a város végén fogták el, ez is kapott clég szúrásst. A méhek pedig folytatták tovább dühöngésüket. Neki estek a kacsáknak, a tyukoknak. Azok elkezdtek hápogni, kotkodácsolni, kakasostól együtt. S hogy teljes legyen a zürzavar neki estek a láncos kutyának is. Az meg úgy vonított, hogy száanalom volt hallgatni. A szerencsétlen állat valahogy elszakította a láncot s úgy elmenekült, hogy csak másnap került haza, dagadt orral.

Még több ehhez hasonló esetet hozhatnánk fel, de legyen ennyi is elég..

E történetekkel senkit, s különösen kezdő méhésztestvéreimet nem akarom a méhésztétől elriasztani. Csupán csak óvatosságra, finom bánásmódra intem a még tapasztalatlanokat. Így nem lesz dolguk mérges méhekkel, csak szelidekkel! A velük való foglalkozás élvezetté és szórakoztatóvá válik.

Minden méhészt testvéremnek boldog újévet kívánok! Áldás és békesség legyen a hazánkban, mindenféle népnek és nemzetségnek!

Vajasd.

SIKÓ GERGELY

Többtermelés, jobb minőség

Meggyőződésem, hogy a többtermelés érdekében mindenki elköve: a tőle telhetőt, mert a méhészet terén csak ezután emelhetjük élelszínvonalunkat és csökkenthetjük az árakat. Nagyobb kínálat mellett esnek az árak, könnyebbedik a megélhetés.

A többtermelés gyakorlati megvalósítása érdekében a legtöbben áttértek a vándorméhészetre. A vándorméhészet viszont megsokszorozta a munkát nem is említve a vele járó kockázatot, mely ez év nyarán igen sok anyagi áldozatot követelt, és így sokan igyekeztek behozni a réven, a mitelvesztettek a vámon.

Kötelességemnek tartom felhívni méhésztestvéreim figyelmét, hogy *ne csak többet, hanem minőségileg is jobbat termeljenek*. Igaz, hogy a háboru okozta károk és az időjárás mostohasága miatt ma még ott tartunk hogy a termelt mézet csak belföldi fogyasztásra vásárolják fel, de számolnunk kell a jövővel is. Az ország újjáépítése hatalmas iramban halad tovább az ipari többtermelés még nagyobb méreteket ölt. Szükségünk lesz nyersanyagokra s így mézünk rövidesen kiviteli cikk lesz. Amikor ide elérkezünk, felteszem a kérdést: ki vásárolja meg a gyenge minőségű, zavaros, különböző mellékizeket tartalmazó mézet?

Első feltétele a méz jó minőségének az, hogy *kellően* legyen beérve. Ne pergezzünk éretlen vagy csak félig érett mézet. Igaz, hogy a beérlelés pár százalékkal csökkenti a minőséget, de a *súlyvesztességet hatványozottan kárpótolja a minőség*. Sokan e tekintetben tuloznak és csak teljesen lefedett mézes lépeket pergetnek, jó magam megelégszem, ha a méztür 10 lépjéből 3 teljesen fedett, a többi csak részben.

A méz minőségét rontja, ha fedetlen fiasítású lépeket pergetünk. Ennek a jobbik esete az, ha a fiasítás már álca korú és a sejt nem tartalmaz nagyobb mennyiségű nyálkaszerű táplálékot.

Ez esetben a centrifugális erő ugyan kicsapja a sejtekben kuksoló álcákat, de a szűrő felfogja, vagy ha a szűrő hiánya miatt a mézbe kerül, annak te tejéről könnyen és hamar leszedhető. Komoly a veszély, ha a fiasítás 4 napos, mint mondani szoktuk: *nyálkás*. Ekkor minden szűrő hiába való, mert habár az álca fenn is akad a szűrőben, a méhek gyártotta nyálkás tápanyag átszivárog rajta s a méz már nem méz többé. Idegen vanília ízű lesz. Sajnos, gyakran láttam, hogy öreg, tapasztalt méhészt pergetett fedetlen fiasítású lépből, mert szüksége volt a pénzre. *Fogadjuk el általános szabálynak, hogy fiasításos lépből egyáltalán ne pergezzünk s így nem tesszük ki magunkat annak a veszélynek, hogy mézünk színe és íze elváltozzék*.

Rendkívül fontos az *edények tisztasága* s itt három esetet sorolok fel.

1. Egyik méhésztársamnak segédkeztem a pergetésnél, s meglepődve láttam, hogy a szűrőben állandóan gyűlik a méz, csak igen lassan szivárog lefelé. A szűrő, ha sűrű is, de *iszta, hamar átengedi a mézet*. Ezért levettem a kannáról, és alaposan megvizsgáltam. Mi volt a baj? A háziasszony leveles szűrésére használta és utána nem mosta meg jól. A zsiradék és levesháb reáragadt és ez dugaszolta el a szűrőt. A méhészt sietvén a szűrést kanállal kapargatta a mézet a szűrőben és ezáltal a mézbe belevegült a nem kívánatos idegen anyag s rendkívül kellemetlen ízét adott. Szerencsére még a pergeés kezdetén észrevettem s rábeszélésem folytán az addig kipergetett mézet visszaadta a méheknek.

2. Egy másik alkalommal a pergetőt nem törölték ki száraz ruhával sőt még meg sem szárították s így bőven maradt a motolán a fekete színű vastag mosogató lóból. Pergetés közben ez az anyag összekeveredett a mézzel s jól lehet a méznek semmi mellékizet nem adott, mégis úgy látszott,

mintha a mézben vastag fekete hajszálak úsznának.

3. Tapasztalatból tudjuk, hogyha mézes kannában tovább tartunk mézet, annak a mézzel nem teljesen fedett részén, így például a fedő karimáján fekete színű és kellemetlen ízűvé válik a reáragadt méz. Ha nem vagyunk elég óvatosak s ezt a rossz színű mézet nem távolítjuk el másszó-

val az edényt nem tartjuk tisztán, könnyen megronthatjuk a mézünket.

Közrejátszhat még sok apró körülmény, mely a méz minőségét rontja, de ha nem pergetünk fedetlen fiasítású lépből és ha edényeinket teljesen tisztán tartjuk nyugodtak lehetünk minősége felől és nem csak többet, hanem jobbat is termelünk.

— y — r.

Okuljunk a mások kárán

A vándortanyáról hazatért méhészek gyakran vitáznak az eredménytelenység oka felől. Sokan azt mondják, hogy azért pergették kevesebbet, mert méhesaládjaik fészket állandóan vizsgálgatták, márpedig köztudomású, hogyha a családot minden ok nélkül háborgatjuk — különösen a főhordás alatt — erősen hátráltatjuk a méhek munkáját. A gyakori háborgatás tehát feltétlenül a mézhozam rovására megy.

Az utóbbi időben azonban mind a kezdők, mind a haladók között annyira elburjánzott ez a felfogás, hogy valósággal versenyt űznek abból, hogy ki bontja ki ritkábban a fészket, sőt beszéltem olyan kezdő méhészekkel is, akik kigunyolták a haladó méhészeket azért, mert a főhordás alatt a költőirt megvizsgálták. Szerintük a főhordás alatt a méhésznek semmi keresnivalója sincs a fészkekben.

Talán hasznukra válik méhésztestvéreimnek, ha az alábbi kis történetet elolvassák.

HASZNOS A FÉSZEK ATVIZSGÁLÁSA

Egy kezdő méhész ismerősöm egyszerre 20 család méhet vásárolt országos méretű kaptárban. Már vállalkozása előtt is sokat tanult, sokat olvasott a méhekről, tehát komoly tudással és elég jó anyagi körülmények között fogott a méhészkedéshez. S hogy tudását tovább is gyarapítsa, szívesen elbeszélgetett más méhészekkel is. A békésen induló beszélgetés azonban gyakran erős vitával végződött

Egyszer csak azzal a kéréssel fordult hozzám, hogy pergetőmet rövid időre kölcsönözzem neki, mert az övé elromlott és néhány keret mézet szeretne kipergetni. Kissé meglepődtem szándékán, mert saját családjaimat azelőtt csak két nappal engedtem fel a mézürbe. Erre ő elbeszélte, hogy a rajzás elkerülése miatt már három hete megnyitotta családjai előtt a mézürt, mert így egyben lépjeit is megvédte a viaszolyok ellen. Különböben is erős családokkal dolgozik s most az a kellemes meglepetés érte, hogy a rakodó kaptárban lévő egyik családja olyan gyönyörűen gyűjtött, hogy a mézür kereteit is megtöltötte és le is fedelezte. Azért perget, mert nem akarja, hogy méhei tétlenkedjenek.

Az elmondottak hallatára csak csóváltam a fejemet s közben azon gondolkoztam, hogyan térhetnék ki kérése elől s rossz sejtelveimet hogyan közöljem vele. Megbántani sem akartam.

— Azok a méhek biztos rabolták a mézet — mondtam.

— Nem számít kérem, ha rabolták, ha gyűjtötték, fontos az, hogy tele vannak a lépek — válaszolta, — bár lehet, hogy igaza van, mert ez a családom nagyon szemfüles. Szeretném, ha a többi is ilyené válna. Éppen ezért ettől a családtól nevelek anyákat s ezekkel cserélem ki majd a többi családokét. Tervbe vettem azt is, hogy az országos kaptárról áttérek a rakodóra, mert sokkal jobbnak tartom.

— Mikor vizsgálta át családjait? — kérdeztem.

— A tisztuló kirepülés után. — hangzott a felelet.

— És ezt a rakodót?

— Ezt is akkor. Én ugyanis a fészket nem szoktam háborgatni, csak abban az esetben, ha valami rendellenességet észlelek. Most látom, hogy családjaim rendben vannak, mert nyilvángyenesen, rendszeren repülnek a levegőre és szorgalmasan hordják a virágport. Tehát nincs semmi okom őket zavarni.

— Nekem mégis az a véleményem — érveltem — hogy ezt a családot át kellene vizsgálni.

— Most a főhordás alatt háborgasam legjobb családomat? — kérdezte megdöbbenve. — Sajnálom őket.

(Közben egy pillanatra sem ment ki a fejemből, hogy az én pergetőmmel akarja ezt a mézet kipergetni.)

— S hátha ez a család éppen költésveszes? — közöltem aggodalmamat.

— Kérem, a beteg család nem töltheti meg a mézürt. Ez a családom volt a tavaszi átvizsgálásnál is a legerősebb. Nagyon életrevaló, szorgalmas természetű. Már az ősszel észrevettem, hogy szorgalmasabb a többinél, mert rengeteg fedetlen méze volt, amiből arra következtettem, hogy késő ősszel is mézet hordott. Félek, hogy minden elővigyázatosságom ellenére, megrajzik. S most éppen ezt bolygassam meg?

— De hátha ez a család már hetekkel ezelőtt, vagy talán már az ősszel kirabolt egy beteg családot és most a betegség ott van az észkében? — hangoztattam tovább aggodalmaimat. — S ezért a pergetőt nem szívesen adom, mert azt a legnehezebb fertőtleníteni!

Ezek után nagyon elkomolyodott. Megkért, hogy menjek vele és vizsgáljuk át együtt a családot.

Munkánk közben nagyon szomorú meglepetésben volt részünk. Nekem volt igazam.

Már hét éve annak, hogy abban a 700 méteres körzetben három szépen virágzó méhészet (mintegy 50 család) alussza örök álmát.

Mindig eszembe jut ez a kis történet, amikor a méhészek azzal dicsekednek,

hogy a költőürt nem szokták vizsgálni. Hiszen én sem szoktam ok nélkül méheimet háborgatni. Szeretném azonban minden méhészfülébe kiáltani, hogy méheik között járjanak nyílt szemmel s igyekezzenek más kárán tanulni.

A MÉHEK JÁRÁSABÓL SOK MINDENT KÖVETKEZ-TETHETNI!

Egy másik történetet mondok el azzal kapcsolatban, hogy a méhek járásából milyen sok mindenre lehet következtetni s milyen nagy különbség az, ha mindjárt kezdetben felismerjük a bajt, vagy pedig csak akkor, amikor a család már legyengült.

Egyszer a szomszéd méhésztestvérem méhes-kertjében sétálgattunk. Figyeltük a méhek járását.

Egyik családról megkérdeztem, hogy mikor vizsgálta át?

Azt felelte, hogy az a család a tavasszal még anyátlan volt, de mint-hogy az álynyaság jelei nem mutatkoztak, azonnal meganyásította s azóta minden rendben van, szorgalmasan hordják a virágport.

Felhívtam a figyelmét, hogy a többi család dolgozói virágpórral hővebben megterhelve térnek haza. Ajánlottam, hogy bontson kaptárt és nézzük meg mi lehet ennek az oka.

Barátom gyanakodva nézett rám, de még is hozzálátott a munkához és vizsgálódása közben megdöbbenéssel látta, hogy a család tényleg álynyás..

KI TUD REÁ FELELNI

A múlt tavaszon akácos méhlegelő felkutatására indultam másodmagammal. Utbaejtettük egyik mezőségi községben a legjobb méhészbáratomat is, aki méheit itt szokta teleltetni.

Feleségével együtt a méhci közt találtuk. Örültek jövetelünknek és igazi méhészekhez illően fogadtak. Azon mód kint a szabadban megvendégeltek.

Evés közben a méhekre terelődött a szó. A teleltetés eredményeiről kérdészködtem.

Barátom elmondotta, hogy méhei nagyon jól teleltek, csupán egyik családja veszítette el az anyját, de adott helyette mást s már ez is rendben van.

Beszélgetés közben megfigyeltem családjait. Mind jó népesek voltak és gyönyörűen röpködtek. Majd feltettem a kérdést, hogy van-e valamelyik családjánál herefiásítás.

Méhésztársam határozottan azt állította, hogy nincs, de hiszen még nem is lehet. A meganyásított család azonban gyanusnak tűnt nekem s gyanumat közöltem is barátommal. Kérdésemre azt a választ kaptam, hogy ezzel a családdal lehet a legkevésbé baj. Tovább erősítettem, hogy ennél herefiásításnak kell lennie.

Mosolygott s máris leemelte a kaptár fedelét. Amint a kereteket széthúzta, mindjárt szembe tűnt a dolgozó sejték közt a púposan befedett rendes herefiásítás.

Vajjon miért következett be ennél a családnál ilyen szokatlanul korán a herefiásítás?

Kérem kedves haladó méhésztársaimat, hogy e kérdésre — bőséges tapasztalataikat felhasználva — lapunk után válaszoljanak, hogy ezekből a tapasztalatokból minél többen okulhassunk.

Bereczky Lajos.

A gondatlanságról s más egyebekről

Azért írok, mert még nem lőtték le a „pacsirtámat“. A Méhészeti Közlönyben még nem volt szó eddig a gondatlanságról.

Télen a kasban elpusztul a család. A fiásítás és a lép benn marad. A méhész rajt fog a kasba s kész a baj.

A keretes kaptárnál is megtörténik, hogy elhal a méhcsalád, s a fiásításos kereteket beteszi a méhész az élő családba, hogy takarítsák ki. Csak azt vizsgálja, hogy milyen szép dolgozósejtes a lép, s nem gondolja meg, hogy ezzel megfertőzheti méhcsaládját. Még számos ilyen eshetőséget sorolhatnak fel, de száz szónak is egy a vége: a gondatlanság a méhészetünkben is sok kárt okoz.

Június végén elhívtam egy híres méhész özvegye, hogy nézzem meg egyetlen méhcsaládját. Úgy látta, hogy csak herék járnak ki belőle. Mindent azon módon hagyott, ahogy az ősszel betelelte. Kibontottam s hátul három keretet tele mézzel találtam. Tovább vizsgálva, megtaláltam elől a méheket is az anyával. Mind a herelépeken ültek rengeteg sok herével és a molypile végzetlen sok hernyójával. A lépeket úgy keresztül szótták, mint a pókháló a vakablakot. Az anyát biztonságba helyeztem, a hernyókat pedig ártalmatlanná tettem, a lépeket azonnal kifőztem viasznak, a sok piszkot nyomban eltávolítottam. Az anyát a szép dolgozósej-

tes keretekkel visszatettem s ma az anya szépen petézik és dolgozók kelnek ki, nem herék. Tanulság: *a kőtőtér közepébe senki se tegyen herelépet, csak leghátul.*

1947-ben még sok méz volt, de a méhek mégsem rajzottak. 1948-ban kevés mézünk lett, de minden méhcsaládom megrajzott. Tavalyelőtt július 15-ig négyszer pergettem, mert volt mit, a tavaly nem volt mit. Jó hordás idején azért kell többször pergetni, mert a frissen pergetett mézes lépbe a méhek örömet hordják a mézet, míg valami hitvány herelépbe nem. Tanulság: *a méhek előbb a dolgozósejtes lépeket töltik meg mézzel s csak azután a heresejteseket.*

Tavaly, ha nem is volt méz, volt sok raj és a legértékesebb dolgozósejtes lépeket építették. Méhesemet 16 család méhével együtt még 1944-ben elvitte egy lövedék s odaveszett akkor 300 tartalék lépem is. Az idén kipótolták a rajok. Tanulság: *A rajokkal nagyszérien épíltethetünk tartalék munkásejtes lépeket.*

Nagyajtán és a vidékén a fagy és az árvíz sok kárt tett, ez az oka annak, hogy nincs elegendő méz. Jó lenne, ha a méhek etetésére idejében gondoskodnék cukorról a vezetőség.

Mondókámat azzal fejezem be, hogy a Méhészeti Közlöny sok jó dolgot közöl, megéri az árát.

Nagyajta.

KOZMA MIKLÓS

Vándorlás a gyergyói havasokba

Már 1948 május 10-én elindultam 36 családos méhészetünk részére megfelelő felkutatására a gyergyói havasokra. Sikerült is jó terepre találni Madarász Lajos gyergyóalfalusi méhésztestvérünk segítségével. Azért írom, hogy *sikerült*, mert ahol méhészt van, ott nem szívesen látnak egy másikat, vándorló méhészt. Később már megbarátkoztak a gondolattal, sőt hála-lások is voltak letelepedésünkért, mert néhány nap múlva egyik szomszéd méhészetében költésrohadást fedeztem fel s a hatóság segítségével tovább terjedését megakadályoztuk.

Alig egy hónapra reá, 1948 június 6-án Szamosújváron vonatra tettem méhesaládjaimat, de a sorozatos tévedések és balszerencse folytán két napig vagonban maradtak és emiatt sokat szenvedtek. A Dadant-féle rakodó rendszerű mézüres kaptárim nem vándorlásra valók, ezt saját káromon tapasztaltam.

Megérkezésemkor egy deszkaszállító traktor és két székely szekér várt, hogy méhesaládjaimat a megfelelő helyre tovább szállítsák. A vándortanya a vasúti állomástól 18,5 km-re feküdt. Este 11 óra. Az idő esős, hideg, még a fábotfűz mellett, jó meleg takaróink alatt is dideregtünk. Alig vártuk a reggelt, hogy az 50 drb. kaptárt, — amelyből 14 üres volt, a rajok részére, — a vándortanyára szállíthassuk. Felraktuk és amint megérkeztünk, széthorduk, délután végre hozzáláthatunk a kaptárok átvizsgálásához. Léptörés szakadás nem volt, de annál több hulla. A két legerősebb családom lefuladt. Ennek látására éktelen keserűség fogott el, annyira, hogy a kisérőm megkérdezte, mi a bajom.

Nem magyarázhattam el, mert nem volt méhészt.

Keserűségemre nagy okom volt, hiszen épen kijáró méheket vesztettem el és csak a fiatal bogarak maradtak meg, amelyek még legelőt nem láttak. De ezekkel a kaptárim aztán tele vol-

tak. Hogy ez így volt, azt a március 16-án elkezdett bőséges serkentő etetésnek köszönhetem, amit csak az elutazás előtti utolsó napokban, május végén szünttettem be.

Megérkezésem első napján megindult az esőzés hat hétig csak nem szünet nélkül esett.

A virágok közben kezdtek hervadni s jöttek a kaszások, hogy a rétet lekaszálják. Erre már én is gondoltam egyet és rárültem a kerékpáromra. Felmentem a hegyek közé jobb legelőt keresni. Fent a vadonban, 2000 méter magasságban rengeteg fűzikét találtam. Délelőti 11 óra volt, de sehoh sem láttam röpöködő méheket, pedig más évben itt is rengeteg volt. Visszakarikáztam a tanyára. Ismét megeredt az eső. Végre július 24-én szép derűs reggelre ébredtünk. Ez a derűs idő azonban csak három napig tartott. Közben lasacsán készülődünk a pergetésre. Két nap alatt sorra vettünk 22 családot és hozzáfogtunk a szüret-hez. Nem akartam hinni a szememnek mikor a 355 kg-os eredményt megláttam. A családok egytől egyig rajzásra készen, 20—30 anyabölcső. A rajzás azonban az esőzés miatt elmaradt.

Augusztus 15-én indultam haza. A visszautazásom sem volt sokkal szerencsésebb mint a feljövetelem.

Mindenesetre a most szerzett tapasztalatokból megtanultam, hogy a vándorláshoz már jó előre fel kell készülni. Mindenekelőtt a serkentő etétést legkésőbb márciusban kell megkezdentüni és vándorlásra alkalmas kaptárrakról feltétlenül gondoskodnunk kell, hogy méheink az utazás alatt ne pusztuljanak el.

Ilyen tapasztalat után alig várom már az idei vándorlás kezdetét és remélem, hogy ezuttal az idő is kedvez majd és Madárdus is tekintettel lesz a vándorló méhészek becsületes, békés szándékaira.

Szamosújvár.

Szentkereszti Szabó József

LEGYÜNK ÖNTUDATOSAK!

Ma már a méhészkedést is más, komolyabb alapokra kell fektetnünk. Ma, Népköztársaságunk minden lelkiismeretes dolgozója — éppen kormányunk támogatásával — napról-napra erősödik, öntudatosodik, fejlődik mind politikailag, mind a szakmai tudás terén. Népköztársaságunk kormánya hatalmas összegeket fordít mezőgazdálkodásunk fejlesztésére, korszerűbbé tételére, dolgozóink tudásának gyarapítására, üzemeink, gyáraink minél tökéletesebb gépekkel való felszerelésére. Öntudatos ipari munkásaink és falusi dolgozóink fejlődésével egyidejűleg nekünk, méhészeknek is lépést kell tartanunk az általános haladással a szocializmus megvalósítása érdekében.

Az elmúlt esztendő igen nehéz volt a méhészek számára. A korai tavaszi fagyok szinte az egész ország területén nagy károkat okoztak. Rengeteg virág pusztult el és ez maga után vonta, hogy a méheink is kevesebb virágpórhöz jutottak, így kevesebb mézet tudtak előállítani, sőt sok helyen etetésükről is gondoskodni kellett. Ekkor is megmutatkozott kormányunk mindenre kiterjedő figyelme. Az etetéshez cukrot utalt ki méhészeink részére, úgy tavasszal, mint ősszel. Ha tehát ebben az évben az észlelt hibák figyelembevételével fogunk dolgozni és az időjárás is segítségünkre lesz, akkor bizást remélhetjük, hogy az idei termésünk jóval meghaladja a tavalyit.

Ez annál is fontosabb feladat, mert ma minden termelési ágnál ez a jelszó: „Termeljünk többet, jobban!“ Ez a felhívás reánk, méhészekre is vonatkozik. Ma már nekünk, méhészeknek is a többtermelés jegyében kell dolgoznunk. Nem szabad csupán arra gondolnunk, hogy saját magunkat és családjunkat lássuk el mézzel, hanem szem előtt kell tartanunk azt a követelményt is, hogy azoknak is többet juttathassunk, (hiszen a méz orvosság is!), akik kemény és nehéz munkát végeznek a bányák mélyén, a gyárak mind többet termelő gépei vagy éppen az ekeszarva mellett. Tehát a mi munkánkat is Népköztársaságunk minden haladó szellemű, józan gondolkodású dolgozója életszínvonalának emelése szolgálatába kell állítanunk.

Ezt viszont csak úgy érthetjük el, ha szervezkedünk. Szólítsuk fel szétosztottan élő és méhészzel foglalkozó testvéreinket: lépjenek be az E. M. E. tagjai sorába. Alakítsunk méhészköröket, ahol ügyes-bajos dolgainkat megbeszélhetjük, csendes téli hónapok alatt pedig tanfolyamokat rendezhetünk.

Egy igen fontos dologra kell még felhívnom méhész testvéreim figyelmét. A múlt évben — tisztelet a kivételnek — nagyon sokan voltak olyanok és még ma is vannak, akik tagdíjukat nem fizették ki. Ez az egyes tagok részéről tapasztalt hanyagság sok kellemetlenség forrásává válik. A szerkesztőség nem tudja idejében kiadni a „Méhészeti Közlönyt“, a rendszeres fizető tag pedig jogosan bosszankodik, hogy miért nem kapja meg idejében a lapot annak ellenére, hogy tagdíját kifizette. De bosszankodik maga a nem fizető tag is a lap késése miatt, csak éppen azt nem látja be, hogy az ő hanyagsága miatt történik ez.

Az ilyen késedelmességeknek, méhész testvéreim nem szabad előfordulniuk. Tagdíját minden méhész fizesse be idejében. Szaklapunknak, a Méhészeti Közlönynek ebben az évben pontosan kell megjelennie s ez csak a tagok kötelesség-tudásától függ.

Méhész testvéreim! Legyünk tehát mi is öntudatos, kemény, dolgozó harcrai Népköztársaságunknak. Segítsük, tanítsuk, és támogassuk azokat, akik erre rászorulnak. Fejlesszük saját magunk tudását is, és az eredmény nem fog elmaradni

Kolozsvár.

BACZONI ERNŐ.

BETEGSÉGEK — KÁRTÉVŐK

Méhek betegségei

HASMENÉS.

A hosszú, hideg tél okozója a bajnak, amikor a méhek sokáig nem repülnek ki, továbbá a sejtekben nyitott erjedésre hajló méz. A méz a kaptár vizpáráit magába szívja és megfigul, majd megerjed és valószággal megmérgezi a méheket. A hasmenést a végbél túlterheltsége, a rossz táplálék és a kirepülés hiánya idézi elő. Tagadhatatlan, hogy a baj elkerülése jóval könnyebb, mint a gyógyítása. A betegség tünetei a következők:

A méh potroha duzzadt. Ürüléküket nem tudják visszatartani és bepizkítják a fészket, a lépeket és egymást. A lakás levegője bűzös és könnyen bepusztulhat a család.

Gyógyításának egyetlen módja a takarítás. Az eredmény nem biztos és az anya még a nyár folyamán elpusztulhat. Legjobb a hasmenésbe esett családot 1×1 m-es hálóval borított ketrecbe repültetni.

Az enyhe hasmenést tehát az egészségtelen téli eleség fogyasztása, a téli hosszantartó fogság, így végeredményben a tisztuló kirepülés hiánya okozza.

A NOSEMA

Sokkal veszedelmesebb természetű hasmenés és — sajnos — elég sűrűn jelentkezik. Fertőző betegség, a *nosema apis* okozza, tehát ragadós és nagyon gyorsan terjed. Kezdetben a könnyen eltávozó ürülékekkel fertőz. A beteg méhek bepizskolják a kaptárt és a mézet. A tejszínű ürülék tele van *nosema* spórákkal. Az enyhébb hasmenés ürülékes vöröses barna. Míg a *nosema*-ba esett méheké fehéres. A beteg méhek a földre hullnak rövidebb vagy hosszabb ideig tartó vergődés után elpusztulnak.

A *nosema* családot csak áttelepítéssel menthetjük meg. Délben, amikor a legerőteljesebb a kirepülés, új helyre visszük a családot. Tiszta kaptárba tesszük, múltépre. A helyénhagyott régi kaptárba visszarepülő öreg méheket lekénezzük. A fiatal méhek között ugyanis kevesebb a beteg.

A KÖLTÉSROTHADÁS

Fölötte veszedelmes baj. Baktériumok okozzák. Terjedése nagyrészt annak tulajdonítható, hogy a méhészek nem ismerik fel idejében a betegséget. Mire észreveszik, a bajon már nem segíthetnek. Igyekezzünk idejében felismerni és fejlődésének kezdetén elfojtani, mert később hiába erőlködünk a gyógyításával. Ha valahol felütötte a fejét, csupán a továbbterjedését gátolhatjuk meg. Ennek két eszköze: a tűz és a kén. Mindkettőt tüstént alkalmazni kell, mert ha sokáig várunk, teljesen kivész a méhes minden méhe.

A betegség felismerése. Az álca állapotban levő fiasítás nem fehér, hanem sárgás, majd sötét barna. Később kásás anyaggá összefolyik és néha nyúlós mint az enyv. A rothadó fiasítás gyakran, — de nem mindig — kiállhatatlan bűzös szagot terjeszt. A fődött fiasítást borító viaszlemezek barnák, horpadtak és gyakran apró lyukakat látunk rajtuk.

Ha a veszedelmes költésrothadás valamely családban fellépett és már határozott tüneteket észlelünk, a méhész egy percig se gondolkozzék. Azonnal jelentse a községi előljáróságnak, küldjön mintát az állatorvosnak és a családot semmisítse meg. Egyetlen orvossága tehát a kén, amely a vész továbbterjedését megszünteti.

A költésrothadás baktériuma nagyon ellenálló, különösen spóra alakjában. Kísérletek szerint, még a 100 C^o-os gőzben 16 órán át tartott spórák is életben maradnak, 120, 130 C^o-os hőségben 1—5 percig élnek, de 140 C^o már megöli őket.

A betegséget a legtöbbször a méhészek hurcolják egyik méhészetből a másikba. Fertőzött kaptárt, eszközt, lépet, mézet stb. kérnek kölcsön, vagy éppen beteg családot visznek a méhészetükbe. Ezért minden méhész óvakodjék attól, hogy ily módon alkalmat adjon a fertőzésre.

A felsorolt betegségek ellen a leg-egyszerűbb védekezési mód a méhek természetes kezelése. Ez alatt azt értjük, hogy a méheket sohasem hozzuk olyan körülmények közé, amelyek természetüknek nem felelnek meg. Megfelelő lakásban az erős, nagy népességű család, tisztán kezelve rendesen magától is ellentáll a bajnak, éppen úgy, mint vadon élő méhek, ahol a betegség csak elvétve, ritkán lép fel.

A méhek kezelésénél a természetet kell utánoznunk. Minden műveletünkkel a természetes életmód alapján kell családainkat irányítanunk.

KÖNNYEBB A BAJT MEGELŐZNI

A betelelés legyen a legjobb. A tavaszi etetést idejében kezdjük meg. Erjedő vagy tisztátlan mézet, sőt ismeretlen helyről származó, vásárolt mézet sohasé használjunk. A kaptárak burkoló anyagát a meleg beállta előtt ne szedjük el. Jó magam addig nem távolítom el, ameddig a méztérbe föl

nem eresztem. Eddig nálam még nem fordult elő meghűlt, vagy elhalt fiatal.

Gyenge családokat ne tőrjünk. Méhek vásárlásánál legyünk óvatosak. Ócska kaptárt, lépeket és eszközöket ne vegyünk és semmi tisztátalanságot ne tőrjünk meg. A darazsakat irtuk a rablást minden áron akadályozzuk meg. Kísérjük figyelemmel a környék méhészetét és jóakarattal, de szigorral is, — ha esetleg föllépne — a bajt csirájában fojtsuk el.

Fertőzött vidéken, hogy elejét vegyük a bajnak, a magunk méhését sokszorozott gonddal kezeljük. E tekintetben a következőket ajánlom:

A röpdeszkát hetenként többször mossuk le formalinnal. Az eszközöket, kaparóvasat, stb. minden család átvizsgálása után fertőtlenítsük formalinos oldatban. Kezünket is mossuk meg és használjunk munkaköpenyt.

Gondozzuk, ápoljuk és védjük kisiny méheinket, mert ők viszonzózzák és megjutalmazzák figyelmünket. Az állattenyésztés egyetlen ágazata sem nyújt annyi örömet, mint a méhészkedés. De foglalkozunk vele okszerűen. A méhek életfeltételeit komolyan kell ismernünk: mindenképpen legyünk a javukra, legyünk e fáradozó, szorgalmas munkások szerető barátai. Semmiképpen se kövessük a múlt méhészeit, akik legtöbbször fosztogató el-lenségei, kiméltelen győtrői és tudatlan pusztítói voltak a méheknek s akik bánásmódja inkább irtotta, minthogy gyarapította volna méhesaládaink számát.

Kolozsvár.

Krejesi Ferenc.

FELHÍVÁS!

Lapzártakor értesültünk, hogy az 1949 évi adómezállapítás végett a méhészeknek is adóvallomást kell benyújtaniók. Felhívjuk méhésztársaink figyelmét, hogy legkésőbb február 15-ig ne mulasszák el írásban beadni az illetékes (a legközelebbi) adóhivatalhoz. Jelentsék be írásban, hogy hány termelő méhesaládjuk van és ezekről mennyi jövedelemre (mennyi méfelesleg és hány eladó rajra) számítanak. Mint ismeretes, ha valakinek a méhészkedés nem főfoglalkozása, 10 termelő méhesalád adómentes és a tiszta jövedelem megállapításánál azok termelését levonják.

FEBRUÁRI

TENNIVALÓ

A méhesben február még mindig a téli nyugalom ideje, bár adódik néhány enyhébb nap is s lehetővé válik a kaptárba való betekintés. A méhes család melegebb időjárás esetén e hónapban már fokozottabb életműködést fejt ki. Az anya megkezdi a szaporítást, tehát fokozottabb éberséggel kell a család nyugalma felett őrködnünk. Enyhe februárban nagyobb arányokat ölt a fiasítás. A petezés túl korai kezdete és különösen e hónapban való kiterjedése nem kívánatos, mert meglazul a teletől méhfűrt s a fiasítás táplálása miatt a méhek kénytelenek többet fogyasztani. Ennek következtében gyorsabban fogy az élelem és a tisztuló kirepülés is mind nagyobb szükségé válik.

De a derűre gyakran ború jön, a hideg újból beköszönt s ha a méhek nem tisztulhatnak, könnyen hasmenést kapnak, ennek minden káros következményével együtt. További veszély az is, hogy ha a fiasítás enyhébb napokban a teletől fűrt területén túl terjed, a tartósabb hideg hatására ismét gomolyba húzódnak a méhek és így a fiasítás egyrésze a gomolyon kívül marad. Hamarosan meghűl és elpusztul. A méhes családnak nemcsak a fiasítás etetésére felhasznált méze vész kárba, hanem egyéb veszedelem is fenyegethet. Az elhalt fiasítás ragadós betegségnek lehet melegágya. Elegendő egy fertőző csíra s azonnal felüti a fejét a költés-rothadás.

Tisztuló kirepülésre alkalmas napokon figyeljük meg méheinket. A vígan repülő családok rendben vannak. Amelyik nem akar repülni és kopogtatásra erősen, tartósan zúg, azt vizsgáljuk meg és segítsünk rajta. Ha a tél tartósan hideg, akkor a méhek nyugodtan telelnek és keveset fogyasztanak. Viszont enyhe télen sokat fogyasztanak és gyakran nyugtalanok.

Gyakran előfordal, hogy éppen február végén, vagy március elején, — amikor a fejlődő fiasításhoz sok élelem szükséges, — kifogy a méhes család élelme és éheznek. Ha ezt idejében nem vesszük észre, úgy éppen a legerősebb családunk pusztulhat el, vagy olyanynyra legyengülhet, hogy fejlődésében egész évben visszamarad.

Februárban tartsuk minél melegebben a fészket. Ezenkívül gondoskodjunk mézről, vízről és levegőről. Ha kevés az élelem, adunk lépes mézet, vagy cukorlepenyét. A tisztuló repülés után pedig 1:1 arányban mézzel kevert cukoroldattal etethetjük a családot. Langymelegen s egyszerre nagy adagban etessünk, de mindenkor csak este felé, hogy elkerüljük a rablást. Méheinket egyébként mindenemű háborogatástól védjük.

A méh legádázabb ellenségei az egerek, cicákányok, a madarak és főleg a harkály. Az egerek ellen gyűnk a kijárónyílásra szeges rácsot. Az egégnél is sokkal veszedelmesebb ellenségük a kis kerti ács, a kopácsoló harkály. Ime, egy kis példa. Egyik vidéki méhésztestvérem megkért, hogy menjek ki hozzá, mert kaptárját kikezdte a harkály. Január 16-án meglátogattam és csodálkoztam, hogy milyen romboló munkát végzett a kis harkály. Az országos kaptár kettős falán 10 cm magasságban, 5 cm szélességben öklömnyi lyukat véstek olyanynyra, hogy a keretek és a lépek láthatók voltak. A lyukon jól befért a kezem. Ekkora nyílást bizonyára több napi munkával vágta a harkály. Szerencsére a méhek még életben voltak, de nagyon megtizedelt a család, mert a zaklatás miatt túl sokat fogyasztottak. A harkály ellen leghatásosabban úgy védekezhetünk, ha a kaptárok elé dróthálót feszítünk, vagy alaktalan faágakat tűzdelünk.

KREJCSI FERENC

Kongresszusunk munkaterve

A Méhészeti Közlöny januári számában meghirdetett méhészeti kongresszus gondolata országszerte mozgósította az egyesületünkbe tömörült méhészek nagy táborát. Tömegével jelentkeztek és az EME Kolozsvári Méhészköre éjt nappalá téve mindent elkövetett, hogy megfelelő szállásról és kedvezményes étkezéstről gondoskodjék a résztvevőknek. Az Állami Magyar Színház és Népopera külön műsort állított össze a vidékről feljövő dolgozó méhészek részére, az „Új Idők” mozgóképszínház pedig lehozatta „A méhek élete” című szovjet filmet, hogy méhésztestvéreink munkaértekezletének színvonalát ezzel is emelje.

Méhésztestvérünk!

Amikor az EME vezetősége nevében szeretettel üdvözlünk, kérünk, hogy a pégnapos méhészeti kongresszusunkat tekintsed komoly munkának. Vegyél részt minden ülésünkön azzal a komoly elhatározással, hogy minden elhangzott beszéd a Román Népköztársaság egyéves tervének minél tökéletesebb megvalósítása és annak túlhaladása érdekében történik. De vegyél részt a hozzászólásokban is és az építő vitákban. Az a szándék vezéreljen, hogy tudásban és tenniakarában megerősödve térjél vissza munkahelyedre és így lássál hozzá a fergazdaság által megkívánt fokozott ütemben országépítő munkához, a többtermeléshez. Kongresszusunk részletes munkaterve a következő:

ELSŐ NAP, 1949 FEBRUÁR 3. CSÜTÖRTÖK

D. e. 8-1. Megérkezés Kolozsvárra. A kongresszus résztvevői kiváltják Köztársaság utca 22 szám alatt (telefon 22-04) igazolványaikat és a kedvezményes jegyeket. Bejelentik javaslataikat. Megbeszélik a vidéki méhészkör ügyeit.

D. u. 3-6-ig:

A Kongresszus ünnepélyes megnyitása a Kossuth Lajos utca 9 szám alatti nevelési tanácsnökségi díszteremben.

1. Bende Béla EME elnök megnyitó beszéde.
2. Üdvözlések. A felszólalásokat kérjük a gyűlés előtt bejelenteni.
3. Az EME politikai állásfoglalása és helyzete a Román Népköztársaságban: Bende Béla EME elnök előadása.
4. A kiküldöttek beszámolója. EME Méhészkörök kiküldöttjeinek beszédei.
5. A kongresszus munkatervének ismertetése: Dr. Szövérdi Erene főtitkár.

Este fél 8-tól: „Háry János” Kodály Zoltán daltárléka az Állami Magyar Operában.

MASODIK NAP, 1949 FEBRUÁR 4, PÉNTEK

D. e. 9—1-ig:

1. A méhészet gazdasági jelentősége és helyzete az egyéves Állami Tervben. Előadó: Farkas Árpád EME alelnök.

2. A szervezkedés és szervező munka feladatai az Állami Terv megvalósítása terén. Előadó: a Bánsági EME Méhészkör kiküldötte.

3. A kaptáros és kásos méhészkedés összehasonlítása. Felvilágosító munka falun. Előadó: Román Viktor, a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőbizottságának tagja.

D. n. 3—6-ig:

1. Méhcsaládok áttelepítése kasokból kaptárba. Előadó: Texe Imre EME ig. választmányi tag.

2. Olsós kaptárok, a kaptárok házi készítése. Bemutatóval. Előadó: Blahunka Lajos EME ig. választmányi tag. A bemutatót Várady Béla ig. vált. tag is kiegészíti.

3. Műlépöntés, a viaszhamisítás, felismerése, keretháló, beolvasztása. Bemutatóval, Texe Balázs, stb. előadásai.

Este fél 8-tól: „Platon Krecset“ Kernejesuk színjátéka az Állami Magyar Színházban.

HARMADIK NAP, 1949 FEBRUÁR 5, SZOMBAT

D. e. 9—1-ig:

1. A többtermelés feltételei. Előadó: Sala József EME alelnök.

2. A többtermelés eszközei. Bemutatóval. Előadó: Balogh Jenő, a Felsőháromszéki EME méhészkör elnöke.

3. Szaporítás. Korszerű anya nevelés. Bemutatóval. Előadó: Dr. Szövérdi Ferenc EME főtitkár.

4. Méhlegelő, vándorlás. Vándorterületek felkutatása. Vándorlási összefogások, szövetkezések. Előadó: Katsó Sámuel, a Marosvásárhely és Vidéke EME Méhészkör elnöke.

D. u. 3—6-ig:

1. Többtermelés a Szovjetunióban. Előadó: Keresztes József EME tag.

2. Kísérleti megfigyelőtelepek szervezése és feladata. Előadó: Szöcs Sándor EME tag.

3. A méhbetegségek és leküzdésük. Előadó: Dr. Cornelia Pelimon, az Allattenyésztési Intézet méhészeti osztályáról.

Este fél 8-tól: „Pygmalion“ Bernard Shaw vígjátéka az Állami Magyar Színházban.

NEGYEDIK NAP, 1949 FEBRUÁR 6, VASÁRNAP

D. e. 9—10-ig: Az EME igazgatóválasztmányának ülése.

D. e. 10—1-ig: Az EME közgyűlése a következő tárgysorozattal:

1. A közgyűlés megnyitása és beszámoló a kongresszus eredményéről.

2. Jelentés az egysület 1948 évi tevékenységéről.

3. Az 1949 évi költségvetés előterjesztése, tagdíj megállapítás.

5. Alapszabály módosítás.

6. Időszaki választások, a megüresedett tisztségekre.

7. Inlíványok, amelyeket a közgyűlés előtt 8 nappal írásban beadtak.

D. u. 3—7-ig:

1. Bemutatók, méhészeti rendszerek.

2. Tennivalók (vetítettképes előadás) Dr. Szövérdi Ferenc EME főtitkár.

3. A Kongresszus határozatának kihirdetése.

Este 8 órától: Közvacsora.

ERDELYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET

Cluj, Str. Republicei 22. Telefon 12204. Kolozsvár, Köztársaság-u. 22 szám.

sorszám.

IGAZOLVÁNY

Igazoljuk, hogy

. lakós az EME február 3, 4, 5 és 6 napjain

Kolozsvárt a Kossuth Lajos-utca 9 sz. alatti Unitárius püspökség dísztermében tartott

MÉHÉSZETI KONGRESSZUS

résztvevője s így részesül mindazon előnyökben (kedvezményes elszállásolás, étkezés és színhajegy), amelyet a közösség ereje nyújt.

A kongresszus ülésain részvételi és felszólalási joga van. Vitás kérdésekben pedig szavazatát szabadon gyakorolhatja.

Kolozsvár, 1949. február 3.

Bende Béla

EME elnök

Dr. Szövérdi Ferenc

EME főtitkár.

.
az igazolvány kiállítója

Szervezeti élet

BÁNSÁG

BÁNSÁGI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Temesvár, Augusztus 23, sugárút 8 szám.

Az 1948. december 19-én tartott második rendes évi közgyűlésen a jelentéseken kívül kiegészítette a tisztikart és tevékeny munkatervet állított össze a méhvédelem és az 1949. méhészeti esztendőben elvégzendő szervezői tevékenységre.

A munkaterv szorosan összefügg az egyetemes méhészet célkitűzéseivel. Úgy a folyó, mint a hátralékos tagdíjak beszedése, tagok gyűjtése, tanfolyamok rendezése, új méhész körök beszerzése, valamint a szervezett és még nem szervezett községek látogatása. A méhésznek a helybeli napilap útján való népszerűsítése.

A falu látogatás január elejével folytatódott, Temesrékás és Sztancsófalva községekben. A Bánsági EME Méhész kör ez uton kíván összes méhésztestvéreinek, Méhész köröknek mézben, viaszban és gyapardásban bőséges újesztendőt.

BIHAR

NAGYVÁRADI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Nagyvárad, Visinszky utca 27.

Minden vasárnap délelőtt 11 órákor rendes ülést tartanak a MNSZ helyiségében.

CSIK

CSIKSZEREDAI EME MÉHÉSZKÖR.

Címe: Csíkszereda, EMGE Kirendeltség Bolyai utca 11.

A méhész kör minden két hétben előadással egybekötött összejövetelt tart a megadott címen.

CSIKSZENTDOMOKOSI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Bíró András méhész körű jegyző, Csíkszentdomokos.

A méhész kör 8—10 napos méhészeti tanfolyamot tervez **Katsó Sámuel**, a Marosvásárhely és Vidéke EME Méhész körű elnök vezetésével és kéri hogy a környék érdeklődői sürgősen jelentkezzenek.

GYERGYÓÚJFALUI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Sólyom András titkár, Gyergyóújfalu.

HÁROMSZÉK

FELSŐHÁROMSZÉKI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Kézdivásárhely, Kratochvil

Artur titkár, Kanta utca 14.

Minden másodhét csütörtökön rendszeres gyűlést tartanak.

ORBAI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Hadnagy Tibor titkár Kovászna.

Minden hónap első szombatján rendes ülést tartanak.

KOLOZS

KOLOZSVÁRI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Kolozsvár, Köztársaság u. 22.

A méhészkör legfontosabb feladata a négynapos méhészeti kongresszus előkészítése.

MÁRAMAROS

MÁRAMAROSSZIGETI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Róna Jenő titkár, Máramarossziget, 1. Rușița u. 46. szám.

Minden hónapban rendes gyűlést tartanak a titkár lakásán.

MAROSTORDA

MAROSVÁSÁRHELY ÉS VIDÉKE EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Marosvásárhely, Sztalin tér 10 szám.

Minden hétfőn este 6 órai kezdettel rendes ülést tartanak.

MEZŐBÁND ÉS VIDÉKE EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Bálint Lajos titkár, Mezőbánd.

Minden hónapban rendes ülést tartanak a MINSz székházában és a titkár címén megtudható a pontos időpont.

RÉGEN ÉS VIDÉKE EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Garay László Régen, Lenin tér 5 szám.

Meghívja tagjait és az érdeklődő méhésztestvéreket a következő ismeretterjesztő szakelőadásokra:

Az előadásokat a Magyar Népi Szövetség olvasóköriének nagytermében este fél 7 órai kezdettel tartják. Előadásvezető: Szabó Kálmán.

Február hó 3-án, előadó: Lovász Ferenc (Marosvásárhely). Tavaszí munkák a méhészetben, az első kirepüléstől.

Február hó 17-én, előadó: Miklós Pál (Marosvásárhely). 1. A méhek szerepe a növények életében és 2. A méhek szervezetének ismertetése címmel.

SZILÁGY

ZILÁHI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Lőrincz Mátvás, elnök, Zilah, Simion Bărnuțiu u. 21.

Minden hónap elsőjén rendszeres összejövetelt tartanak a megadott címen.

UDVARHELYSZÉK

SZÉKELYUDVARHELYI EME MÉHÉSZKÖR. Cím: ENIGE kirendeltség Kossuth L. u. 22.

A Méhészkör minden kéthétben népes összejövetelt tart az ENIGE kirendeltség helyiségében. Az előadások pontos időpontját és tárgyát Pertres István elnöknel lehet megtudni Malom u. 13 szám alatt.

LÖVÉTEI EME MÉHÉSZKÖR. Címe: Kemetes István elnök, Lövete.

A Méhészkör téli tanfolyam megtartását tervezi, beiratkozni az elnöknel lehet.

HARASZTOSI EME MÉHÉSZKÖR. Levelezés: Murádin Lukács jegyző-titkár címén Călărași jud. Turda. Harasztos méhészeti sem akartak lemaradni a többi haladó méhészek mellől és így 1949 január 23-án nagy lelkesedéssel mellett megalkotották az EME méhészkört, melynek elnöke: Széll Ferenc szabó, alelnöke: Széll János cipész, titkár: Murádin Lukács ig. tanító, pénztáros: Király Ferenc Gy., igazgatóválasztmányi tagok: Voniga Lajos, Tóth Márton, Nagy Gergely, Paseu Teofil, Halló István, Szász Domokosné, Tatár Mária, Török Pál P., Széll Sándor Zs., póttagok: Király Pál, Szász György, Horváth Gyula Gy., Horváth Gábor G. Az alakuló közgyűlésen Várady Béla EME ig. választmányi tag, a kaptórkészítésről, Texe Imre EME ig. választmányi tag, „a méhészet nemzetgazdasági jelentőségéről” és Tóth István EME ig. választmányi tag pedig „Bevezetés a méhészetbe és a méhek életéről” tartottak nivós előadást.

KISKÜKÜLLŐ MEGYEI EME MÉHÉSZKÖR. Levelezés: Dr. Khell Bogdán titkár Dicsőszentmárton, Str. Alex Sachia 17 címén. A Méhészkör minden hónap első szombatján d. u. 5 órai kezdettel gyűlést tart Dicsőszentmártonban Str. Alex Sachia 17 szám alatt és kéri tagjait, hogy azon minél nagyobb számban jelenjenek meg, mert minden alkalommal ismertető előadásokat tartanak.

A Kisküküllő megyei EME méhészkör 1949 január 2-án tartotta meg alakuló közgyűlését 36 résztvevővel. Szász Árpád megnyitó előadása után ismertette a méhészkör megalakításának, mint a közösségi szellem továbbfejlesztésének fontosságát és javasolta a jelenlevő tagoknak a méhészkör megalakítását. A megjelentek a javaslatához egyhangú lelkesen járultak hozzá és a méhészkört megalakították. Az alakuló gyűlésen a következő tisztikart választották meg: elnök: Bartha Sándor szabó, alelnök: Szász Árpád asztalos és Fildes János földműves, titkár: Dr. Ekei Bogdán orvosorvos, jegyző: Török János nyugalmazott tanító, pénztáros: Órosz Sándor pogácsás, számvizsgálók: Bernát Lukács szőlő, Ritz Margit háztartásbeli és Hunyadi Sándor földműves.

Könyvismeret és

„ELET ÉS HALÁL A MODERN TUDOVILÁGÍTÁSABAN”, írta Galperin tanár. „Az Orosz Könyv” kiadása, beszerezhető: Cartea Rusă, București, Cal. Victoriei 42. szám alatt.

Az emberi élet jelenlegi általános korhatára igen alacsony. Galperin egyetemi tanár tanulmányában világosan reámutat, hogy mi okozza az emberiség idő előtti halálát. Ugyanakkor a hosszú élet számos érdekes példájával bizonyítja, hogy az ember, megfelelő körülmények között 200 évig is élhet.

Az élet és halál kérdései ősidőktől fogva legmélyebben érdeklik az embert:

Létezik-e élet a test halálán túl?

Meghosszabbítható-e az emberi élet?

Vissza adhatjuk-e az életnek, akik idő előtt meghalnak?

Ezekre a kérdésekre válaszol Galperin professzor. Az egész világon folynak a kutatások az emberi élet meghosszabbításáért és a Szovjetunióban ezen a téren máris jelentős eredményt értek el.

A HATODIK ÉRZÉK” írta Nemcov, az „Orosz Könyv kiadása, beszerezhető: Cartea Rusă, Bucuresti, Cal. Victoriei 42 szám alatt.

Mi történik vajjon a földünkön holnap? Mit hoznak az emberek számára a legközelebbi jövőben azok a tudományos kísérletek, melyek a Szovjetunió számtalan laboratóriumában folynak?

Ezt dolgozza fel a szerző, kedves-humorú és szellemes elbeszéléseiben, melyekben e kísérletek közeljövőben várható megvalósításait a mába vetítve elmondja, hogyan védik meg a mező- és gyümölcs-gazdaságot egyszer és mindenkorra a kártékony rovaroktól, hogyan szabadítják meg az embert a betegségeket terjesztő legyektől és szúnyogoktól.

Különfélék

PIACI ÁRAK. A méz ára nem változott. Kolozsvárt és Bukarestben is 202—220 és 250 lejtkérik kg.-ként minőség szerint. Ez a méz kicsinybeni ára. Nagyobb eladásokról nem kaptunk hírt.

A viasz iránti kereslet fokozódott. Közzöljük két viasz kereskedő címét: 1. Târgumure Gheorghe comerciant de ceară Căianul-Mare, poșta Beclean, jud. Someș és 2. Firma Stern Reteag, jud. Someș. Mindkét kereskedő állandóan gyűjti a méhviaszt és nagyobb mennyiségben szállítja az összes műlépöntő üzemeknek.

A méhcsaládok ára jelentős mértékben csökkent. A tél folyamán 30 család vételéről szereztünk tudomást, családonként 5000 lejes árban erdélyi nagy kaptárban. A családoknak mézkamráival 8 kihizlalt kiépített keretet adtak.

MEHÉSZETI NAPTÁR kiadását tervezzi a Központi Méhészeti Egyesület, amelyben megfelelő előfizető gyűl re. A naptár előrelátható ára 100 lej. Felkérjük minden románul tudó méhésztestvérünket, hogy rendelje meg a naptárt. Küldjön be 100 lejt a 12.984-es számú postatakarék csekkzámlára, a szelvény hátlapján pedig jelezze, hogy az 1949 évi méhészeti naptár részére küldi.

EGYETEMES VÁNDORKAPTÁR névre keresztelte el Tamaskó József gombási méhésztestvérünk legújabb kaptár típusát. A kaptárt, amely egyesíti a fekvő és rakodó kaptárak előnyeit, a Vajdasági Méhészet 1948 július, augusztus, szeptember havi egyesített számában 31 oldalon ismerteti. A kaptár leírását a kongresszuson részletesen ismertették.

A TAVASZI MÉHETETŐ CUKOR iránti kérésünket idejében bejelentettük a Központi Méhészegyesület útján az illetékes minisztériumoknak. Reméljük, hogy a válasz rövidesen megérkezik és a márciusi lapunkban közölhetjük az eredményt.

APRÓHIRDETESEK

KERESEK 42×27 fémből készült tálcás műlépprészt megvételre. Esetleg kisebb méretűről is kérek árajánlatot. Șaitiș Șuteu Alexandru, Cubleșul Român, jud. Cluj.

JÓMINŐSÉGŰ VIASZBOL 6 kg-ot vennék termelőtől. Cím: Törös Vigh András, Kolozsvár, Crișan-u. 32. sz. 10. lakás.

KETTŐS új erdélyi kiskaptárak 1750 lejért előadók. Mátvás József, Zabola, Háromszék vármegye.

ELADÓ 10 méhcsalád „Gerstung” kaptárban mézzel bőven ellátva, családonként 4500 lejért. Ugyanott 4 kassos család is kapható egyenként 18—20 kg. súlyban, családonként 2.200 lejért. Fazekas Sándor Medgyes—Mediaș Mihai Viteazul-utca 2.

ELADÓ 10 méhcsalád, 7 fekvő és 3 rakodó kiserdélyi méretű kaptárban, 8—8 kiépített fészék és 4—4 mézkamra kerettel felszerelve, családonként 3500 lejért. Simon József cipész Tövis-Teiuș, Bunea Augustin-u. 10.

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYI MÉHÉSZETI SZÖVETKEZÉS FOLYÓIRATA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ROMANIA — Cluj, Str. Republicei No. 22.
Kolozsvár, Köztársaság-u. 22. — Tel.: 22-04.

Felélős szerkesztő:

Dr. Szövérdi Ferenc, EME főtitkár.

A Méhészeti Közlönyt az E. M. E. tagjai
300 lejes évi tagdíj fejében tagsági illet-
ményként kapják.

„Taxa postală plătită în numerar, con-
form aprobării Nr. 263.316—1948.”

MÉHÉSZETI FELSZERELÉSEK

szeg, drót, mülép, anyarács, be-
szerzésnél forduljanak bizalommal

MAKKAI ERNŐ

vaskereskedéséhez

KOLOZSVÁR, Dózsa György-u. 35.

A JÖVŐBEN CSAK FER- TÖTLENITETT MŰLÉPET

használjunk! Viaszt fertőtlenít és mű-
lépet szállít Tóth István
ig. vál. tag Kolozsvár, Bu-
dai Nagy Antal-ut 78 sz.

MŰLÉPKÉSZÍTÉS CSEREVIASZBÓL

PÁRTOLJUK A SZÖVETKEZETET

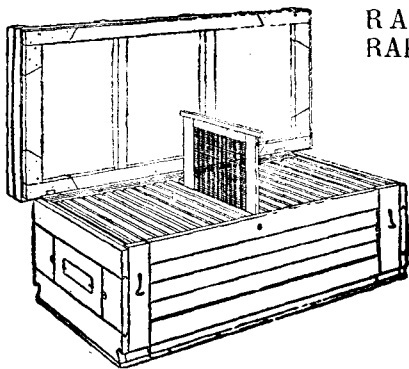
Rendelésre azonnal szállítunk bármilyen típusu rakodó, fekvő, vagy bundás kaptárt.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT.

Leveleihez mellékeljen válaszbélyeget. Rendelésnél a keretek pontos külméretét kérjük megadni. Minden kaptáron kátránypapír fedél. — Kérjük a pénzt előre beküldeni. Az árak vasúton feladva értendők. Cementes festékekkel leamázolva minden kaptár 50 lejjel több.

„LEMNUL“

Faipari Munkások Termelő Szövetkezete — Cluj-Kolozsvár, Str. Anron Pan 8—10 szám.

RAKTÁRON TARTJUK AZ ERDÉLYI RAKODÓ ES FEKVŐ VÁNDOR KAPTÁROKAT

Gépen csapozott vályus keret külön is kapható.
Beton mülépprészt kicsiés nagysejtűvel. Anyarácsot
és mülépet minden méretben raktárról szállítunk.

A kaptárak árát a viszonyoknak megfelelően 30%-al
leszállítottam.

Az erdélyi kaptárok készítéséhez szükséges
képes rajzot kívánatra postabélyeg ellené-
ben megküldöm.

VÁRADY BÉLA

Villanyerőre berendezett kaptárkészítő üzem
Kolozsvár-Cluj, strada Thállman utca 13 szám.